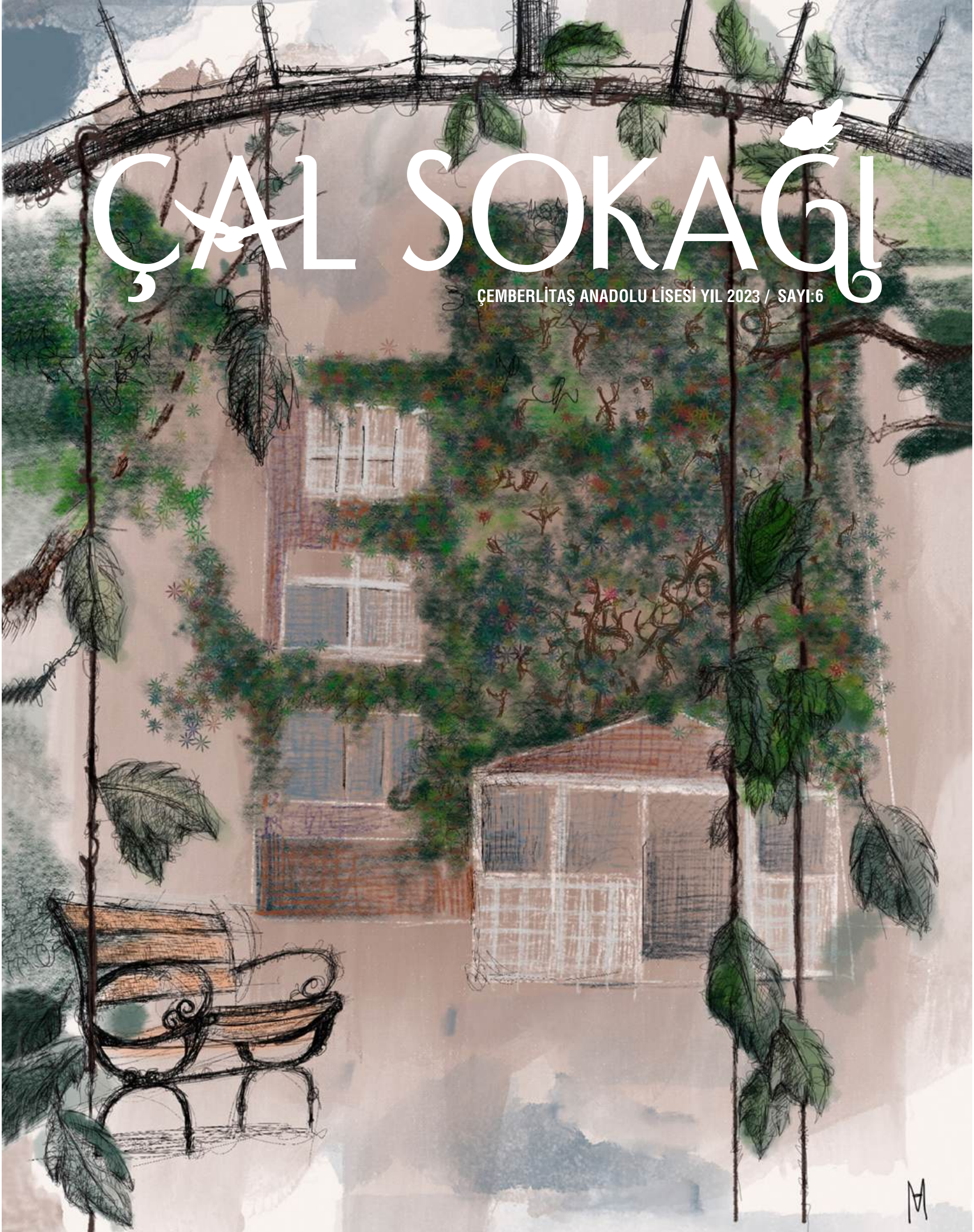

ÇAL SOKAĞI

ÇEMBERLİTAŞ ANADOLU LİSESİ YIL 2023 / SAYI:6

M

ÇAL SOKAĞI

Yıl: 2023 - Sayı :6

İMTİYAZ SAHİBİ

Çemberlitaş Anadolu Lisesi Müdürü
Serkan AYDIN

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Zeynep YILMAZ
Gülüzar ÜSTÜNDAĞ

YAYIN KURULU

Firooza SADIQ
Rabia ENGİN
Rümeysa ARSLAN
Ali Ensar ÖZGEN
Cansu ÖNDER
Selen Ecrin DEMİR
Zehra Nur DEMİRTAŞ
Bengü Nisa KOMAN
Ahmet Muhammet SARIKAYA
Nehir Dilek TÜLÜ
Su DEMİREL
Elif PINAR
Ela KARABULUT
Enes ŞİMŞEK
Şura KOÇ
Şevval AYDINÇ
Kübra OĞLAĞCI
Sude Nur AKKÖSE
Zeynep ARSLAN
Vildan TEKİN

DİZGİ - TASARIM

Firooza SADIQ
Nehir Dilek TÜLÜ

KAPAK TASARIM

Melek AKKAYA
(Görsel Sanatlar Öğretmeni)

ÇİZİM EKİBİ

Firooza SADIQ
Rabia ENGİN
Rümeysa ARSLAN
Selen Ecrin DEMİR
Elif PINAR
Hatice Berra ÇELİK
Nehir Dilek TÜLÜ
Sevilay DEMİREL

BASKI

Şan Ofset

Hamidiye Mah. Anadolu Cad.No:50
Kağıthane/İST - Tel: 0 212 289 24 24

Yine ve Yeniden

Merhaba!

Daha dün gibiydi 5. sayımızı çıkartmanın telaşını yaşadığımız günler. Zaman ne kadar da hızla geçiyor. Yeni bir baharda tekrar sizinle buluşmanın tatlı ve yorgun heyecanı içindeyiz.

Çal Sokağını hep upuzun bir yola benzetiriz biz. Bu yolda çakıl taşlarına takılıp düştüğümüz çok olur. Yeni insanlarla yolumuz kesişir. Çok şey öğreniriz onlardan. Bazen öyle ışık olur ki bu insanlar, yolda olmayı sevdirebilirler bizlere. Yol sadece çakıl taşları ile değil rengarenk çiçeklerle, mimoza ağaçlarıyla da doludur. Umudu çok uzakta aramamayı fısıldar her daim. Kocaman “gülümse” der, eğer bir gün unutursak gülmeyi. Yol işte! Ne çıkacağı belli olmuyor. Bazen hayal kırıklıkları. Bazen de kocaman bir kahkaha. Gün sonunda ise yolda olmayı hiçbir şeye değişmeyiz.

Ne maceralar yaşadık! Sene başında “mizah” teması ile başladığımız bu yolculukta, gülmek dahi istemediğimiz günler yaşadık. Yolumuz sislerle dolmuştu bu sefer. Önümüzü göremez olmuştuk. Birlikte olmanın verdiği gücü bizi ayakta tutan. Ardından sadece severek, gülerken güzel günlerin geleceğine inandık. Tekrar ayağa kalkmak sancılıydı. Ne zaman olmadı ki.

Ve işte karşınızdayız. Bir dergiden çok daha fazlası. Her bir sayfanın bir yolculuğa götürdüğüne inandık hep. Her sene olduğu gibi bu sene de sayfaları çevirirken hissettiğimiz o mutluluk tarif edilemez. Dileriz ki keyifle okur ve serüvenimiz sizlere de ilham olur.

Sevgiyle

YAYIN KURULU

ADIMLARIN ARDI SIRA

Bengü Nisa KOMAN

Bazen yoruluyorum yorulmasına ama sen beni düşünüp dert etme. Bu yolu da çekerim ben, nicelerini de. Çünkü biliyorum kafanın içindekileri, çünkü biliyorum ihtiyacın var buna. O zaman daha fazla soru işareti kalmasın aklında, yürü. Sadece yürü. Yürüyelim. Götüreyim seni götürebileceğim yere kadar. Elimden gelenin daha da iyisini yapayım hatta götürebileceğim yerin daha da ilerisine gidelim beraber. Koşmaya başlayalım bir noktada, kimse durduramasın bizi. Biz durduralım kendimizi. Yürümeye devam edelim sonra. Böylesi daha iyi.

Düşüncelerin ve duyguların; bedeninin, zihninin ve ruhunun dehlizlerinden çıksın, kanatlanıp uçsunlar göğe. Hürriyetlerine kavuşsunlar. Çünkü biliyorum ihtiyacın var buna, sıkıştırıyorlar seni. Özgür olmayı öğrensinler.

Sonra biz yürümeye devam edelim seninle. Ama sen dışarı çıkarken beni içine soktuğun o kalıbı, sanırım ayakkabı diyorsunuz buna, çıkar artık. Çıkmak istiyorum içlerinden. Toprak ananın tadını öğretiyim sana, onun sesini dinletiyim sana, dinlendirici etkisi nüfuz etsin bi tenine. Duygusal duygusal konuşuyorum burada ama sıkıldım her gün içlerine tıkıştırılmaktan. Ayrıca kendilerine hiç değinmedim ama on yavrum da çok bıktı her gün birbirlerinin üstüne binmekten. Beş beş yapışık yapışık geliyorlar onlar da benimle. Söylediklerime kulak astığın zaman iyice ger onları da, rahatlasınlar güzelce. İşte o zaman hep beraber ferah ferah yürümeye devam edelim. Sen de devam et ciğerlerine hava doldurmaya, aklındakileri boşaltmaya, bazı şeyleri kabullenmeye, bazılarını unutmaya...

Yürüyelim, yürüyelim, yürüyelim. Bir sürü diyarlardan geçelim, çölleri aşalım. Uzun zamandır akmak isteyip bir türlü akmalarına, inci inci dökülmelerine izin vermediğin gözyaşların da özgürlüğün coşkusuyla akmaya başlarlar ve biz seninle çeşit çeşit diyardan geçene kadar bitmez onlar. Dökülmeye devam ederler usul usul.

Sadece kafanı boşaltmak için yürümüyorsun sen. Aynı zamanda çalışıyorsun yürürken. Uzun zamandır bir yapıt ortaya koyamamanın; üretememenin, yaratamamanın verdiği o vicdan azabı gidiyor üzerinden. Çünkü düşünüyorsun. Beynin daha güzel işliyor, yeni fikirler geliyor durmaksızın; gidiyor sıkışmışlık, acı, keder, hayal kırıklığı yaratıcı fikirler bile akıyor adeta bir şelaleden. Her şeyi unutup tasarlamaya başlıyorsun kafanda o fikirleri.

Yürümeyi gerçekten çok seviyorsun sen. Yavaşlıyorsun çünkü. Yavaş yavaş yürüyorsun, günün uzuyor; derinleşiyor geçirdiğin her saat, her dakika, her saniye. Bir göz kırpışın bile nefes alıyor sanki. Daha da anlamlaşıyor her anın. İnsanlarla, kokularla, renklerle, seslerle seni çevreleyen o manzaranın sana tebessümünü daha net görebiliyorsun. Ve daha da güzeli sende de beliriyor bir tebessüm ister istemez...

Peki öyleyse, ben de yürütmem mi seni istediğin kadar? Mahrum bırakır mıyım seni bundan? Şu korkunç kalıbın içine -pardon ayakkabı diyordunuz- kendimin de yavrularımın da girmesine göz yumarım gerekli zamanlarda. Yeter ki sen yürü, yeter ki sen derinleş zamanın içinde, yeter ki dök gözyaşlarını, yeter ki bi tebessüm et; yeter ki dinginleştir zihnini, ruhunu. İşte o zaman bil ki, emin ol ki esirgeyeceğim hiçbir şey yok senden; benim adımlarım her daim her yerde senin hizmetinde ardı sıra.

Çizim: Rabia ENGİN

BÜYÜYÜNCE UNUTULAN KUŞLAR

Beste KAYA /61.Dönem

Demek sen her şeyin güzel olduğu o zamandan geldin.
-Gülümsüyor kadın.
Saçlarına ne yaptın?
Boyadım.
Hani boyamayacaktın?
Evet, ama sıkıldım
Annemin saçları çok güzel. Annem hep bana bakıp kime çektin sen diyor.
-Buruk gülümseme
Hâlâ diyor.
Yaa..
Öyle deyince üzülüyorsun değil mi?
Evet, ben evlatlık mıyım?
Yok değiliz.
Biliyordum zaten.
Merak ettiğin bir şey var mı?
Bilmem. Saçlarının rengi ne?
Tarçın.
Ben tarçın sevmem ki.
Sonra seveceksin
Yok sevmiyorum ben.
Başka?
Aklıma gelmiyor.
-Diz çöktü yanına, ikisi aynı boyda. Hatta aynı bedendeler. Bölündüler. Birbirlerini inceliyorlar.
Senin ayıcığın nerede?
Getireyim mi?
Getir bakalım.
-Aynı oda, aynı pencere, eşyalar değişmeye talim Çok özlemişim.
-Bunu kuzenine verdin, sonra teyzen onu kaybetti. En sevdiğin oyuncakçıyı kaybettin.
Demedi, diyemedi.
Çok güzel değil mi?
Evet hâlâ çok güzel.
Bir şey soracağım. Doktor musun?
Hayır.

-Bunu bilmeli en azından.
Ben doktor olmadım.
Yaa..
-Dudağı büzük.
Ne oldun peki?
Çocukları iyileştiriyorum.
Eee doktor olmuşsun işte.
-Bir umut
Yok öyle değil, onlarla konuşup onlara iyi geliyorum.
Benimle de mi o yüzden konuşuyorsun?
Evet, kendime iyi gelmek için.
Evlendin mi?
-Kaşlarını çatıyor.
Hayır, hem sen evlilik ne demek biliyor musun?
Evet.
Neymiş?
Mesela annemle babam evli. Evlilik iyi bir şey mi?
Televizyonda bir dizi var, orada Betüş'le Sadık var, onlar da evli mesela. Ama bizimkiler onlara benzemiyor.
Bizimkiler kimseye benzemez, evet.
Şey, sen şeyi biliyor musun, ağabeyimi nasıl yeneceğimi?
Bilmiyorum. Onu yenmek mi istiyorsun?
Sen istemiyor musun? Ben istiyorum. O hep komik, güçlü, hep oyun oynuyor. Legoları varmış, hep onlarla oynarmış ama ben oynamıyorum. Sadece ayı var. Tuvalete bile onunla gidiyorum, ben onun annesiyim çünkü.
- Hayret, demek hep ağabeyimi yenmek istemişim.
Gelsene buraya.
Saçlarımı sevebilir miyim?
Sev canım.
Anneminkiler çok güzel değil mi?
Evet.
Aslında ben büyüyünce ne olacak çok merak ediyorum. Bazen uzun uzun düşünüyorum. Büyüyünce doktor olacağım.

Çok mu çok okuyacağım. Çok zengin olacağım. Çok gezeceğim. Çok güleceğim. Çok eğleneceğim. Hiç hasta olmayacağım. Hiç mi hiç ağlamayacağım. Hiç mutsuz olmayacağım. Böyle hayal ediyorum hep. Büyüyünce her şey çok güzel oluyor değil mi? Zaman çok yavaş ama. Hiç büyümüyormuşum gibi geliyor. Uyuyayım uyanayım büyümüş olayım istiyorum. Uyanınca saçlarım tarçın olsun istiyorum. Sonrası zaten kolay. Güzel bir ev, topuklu ayakkabılarla her gün işe giderim, mağazada ne beğenirsem alırım çünkü her şeyi başarmışım. Ağabeyimi bile yenmişim. Büyüyünce her şey iyi bence. İnsan en çok büyüyünce mutlu olur. Küçükken hep beklemek zorundasın, çok sıkıcı. Büyüyünce öyle mi, ne istersen yapabilirsin, istediğin zaman uyursun, istediğin zaman yersin, istediğin gibi olur her şey, değil mi?

- Daha büyük hayret. Kelimeler anlamsız gözüküyor birden. Nereden başlayıp da anlatmalı, onun kalbini nasıl kırmamalı, hayal kırıklığının tadına hiç bakmaması için hangi şekerli kelimeleri seçmeli.

Aslında pek öyle değil. Nasıl söylesem? Bildiğin en kötü şey ne?

Kara kedi.

Çünkü onu görünce uğursuzluk olur. Kara kedi görünce bir kuş görene kadar saçını tutarsın.

Tabii kara kedi dimi, doğru. Heh işte hayatta bir sürü kara kedi var. Gökyüzünde ise çok az kuş var. O kuşları görmek çok zor.

Büyüyünce ben bir kara kedi mi olacağım?

-Gözler fal taşı, içinde minik pınarlar.

Hayır öyle değil, sen kara kedi olmayacaksın. Sadece önüne bir sürü kara kedi çıkacak.

Kuşları arayacaksın, kuşları bulmak zor olacak.

Yine de ararım ben. Sen kuşları aramıyor musun?

Bilmem.

Kaç tane kara kedin var?

Bilmem saymadım.

Çok mu?

Bana çok geliyor.

Eğer kuş görürsen büyü bozulur.

Kuş bul diyorsun yani.

Evet, kuş görürsen kediler sana uğursuzluk getiremez.

Çok kuş lazım ama.

O zaman gelsene.

Nereye?

Gel. Bak bu benim resim defterim. Hep ev, insan, araba çizerim. Bak bir sürü ev, insan, araba var. Kedi çizemiyorum ama kuş çizebilirim. Kuşlar siyah olur. Şimdi sana bir tane bulut çizeceğim, mavi. Güneş de çizeyim mi? Güneşi de şuraya çizelim. Bak ben şimdi sana kuş çizeceğim. Ben kuş çizebiliyorum. Böyle küçük 'm' gibi yapınca oluyor, altına da bir çizgi. Bak oldu. Olmuş mu? Sen kuş çizmeyi bilmiyor musun? Yok bilmiyorum. Ya da galiba ben kuş çizmeyi unutmuşum, baksana sen biliyorsun. Kara kedi gördüm mü ağlıyorum hemen.

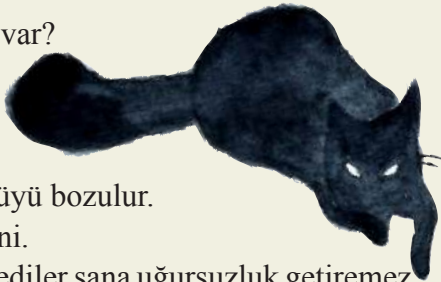
Ben hiç ağlamıyorum. Bak bir sürü kuş çizdim sana. Bu kağıt senin olsun. Kara kedi görünce bakarsın.

Sana sarılabilir miyim?

Çok güzel kokuyorsun, aynı siyah poşetlerin içi gibi, vanilya gibi. Kuş görünce bu resme bak tamam mı? Merak etme bu kuşlar da büyüü bozar. Büyüsen bile.

Çizimler: Firooza SADIQ

Çukur'un Medet'i

MUSTAFA

KIRANTEPE

Öncelikle kendinizi kısaca tanıtmak ister misiniz?

Ben Mustafa Kirantepe, 1979'da İzmir'de doğdum. İlkokul, ortaokul ve liseyi İzmir'de okudum. Daha sonra Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Oyunculuk Bölümü'nü kazandım. 2002'de mezun oldum. Sonrasında seslendirme, Devlet Tiyatrosunda sözleşmeli oyunculuk derken 2009-2010 döneminde Semaver Kumpanya'da oyunculuk yapmaya başladım. 2019'a kadar oradaydım. Daha sonra kendi tiyatromuzu kurduk: Tiyatro Lotus. Tek kişilik bir oyunumuz var şu an, "Bir Alzheimer'ın Anıları" Onunla devam ediyorum. Aynı zamanda Oyun Atölyesi'nde "Acındırma Propaganda Birimi" oyununu sanelemeye devam ediyoruz.

Lise çağlarınızda nasıl bir çocuktunuz?

Ben çok çekingen bir çocuktum. Aslında her zaman çekingen bir tarafım oldu, hâlâ da var. Bunu lisede tiyatro yapmaya başladığım an aşmaya başladım diyebilirim. Mesela ben Mustafa Kirantepe olarak hâlâ düğünlerde oynamaya çekinirim ama herhangi bir karakteri oynatabilirim o düğün sahnesinde. Hep çekingendim. İnsanlar içinde konuşmayı, kitlelere hitap etmeyi çok beceremezdim ben. Tiyatro bu konuyu aşmamı sağladı.

Peki tiyatroya başladığınız o zamanlarda yakınlarınızın tepkisi ne oldu?

Benim lisede tiyatro yapmaya başladığım zamanlar Nejat Uygur'un "Cibali Karakolu" gösterilirdi televizyonlarda. Benim abim gençliğinde çok büyük bir

hayranıydı Necat Uygur'un. İzmir'e fuar için geldiğinde bir ay kapalı gişe oynardı. İlk hayranlığım o dönemlerde başladı. Abim de tiyatro okumuştum ve rol modelimdi benim. Ben de tiyatro okumak istiyordum diyebilmişim büyük bir heyecanla. İlk oyunuma bir arkadaşımın "Oyunda rol boşaldı gelmek ister misin?" demesiyle girmiş oldum. Ailemden herhangi bir tepki almadım buna karşılık. Birçok spor ile ilgiliydim. Atletizm, güreş... Tam da sosyalleşme çağlarımdaydım. Kendimi aradığım bir dönemdeydim. Ne yapmak istiyordum sordum sıkça kendime? Tiyatroya başladığımda ise tüm sporları bırakmıştım. Sadece tiyatro yapmak istiyordum.

Bu süreçte sizi en çok destekleyen kişi kimdi?

Ailem. Çok arzu ettiler istediğim şeyi yapmamı. Esasında ikisi de ilkokul mezunuydu. Ailem hiç baskı uygulamadı bana. Hatta ben teknik meslek lisesindeydim. Ne kadar riskli olsa da erken bitirmek istediğimde, abim de annem de senin kararın dediler. Erken mezun olduktan sonraki sene konservatuvara hazırlanmaya başladım. Palyaçoluk yaptım. Çocuk tiyatrosu yaptım. Balıkesir'e, Kütahya'ya gidip farklı oyunlarda oynadım. Bu sayede kendi maddi özgürlüğümü de sağlamış olmak bana çok iyi geldi. Ailem de ne güzel kendi yolunu buluyor dedi. En büyük destekçim ailemdi her zaman.

Konservatuvar okumak günümüz aileleri ve gençleri tarafından biraz çekinceyle karşılanıyor, siz bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ben yola çıkarken hayatta kalabileceğim kadar para

kazanmayı hayal ettim hep. Daha fazlasını istemedim. 22 yaşında mezun olup geldiğimde bana Eskişehir’de öğretim görevlisi olarak kalmamı teklif ettiklerinde de “Hayır bu benim yolculuğum, ben İstanbul’da ne yapabileceğime bakacağım.” demiştim.

Başlarken çok amiyane bir tabirle ‘aç’ kalacağımı biliyordum bu mesleği yaparken ama İstanbul’a geldiğimde benden 2-3 sene önce mezun olan bir abime “Ne yapacağız biz?” diye sorduğumda “Ayakta kalacaksın” dedi. Tek yapman gereken ayakta kalmak! Bu işi yapman için destek olarak ne yapman gerekiyorsa yapacaksın. Tiyatro yapabilmek için yan kollardan destek alman gerektiğinde de alacaksın. Çünkü kimse sana o okuldan mezun oldun, gel hemen şu dizide star olarak başla, sana ayda şu kadar para verelim, git bir villada otur demiyor. Uzun bir yolculuk oldu benim için de. Bu yola baş koyacak arkadaşlara “Buna hazır mısınız?” sorusunu sormak gerekiyor. Bu bir karar. 37 yaşından sonra da parayı bulamayabilirsin, 60 yaşına kadar da bulamayabilirsin. “Bunu yaparken mutlu olacak mısınız?” sorusunun cevabını vermeli insan. Bu bir yolculuk.”

Size ilham olan bir rol arkadaşınız veya bir idolünüz var mı?

Bülent Emin Yarar. Bir oyuncunun sahne üzerinde nasıl büyüdüğünü, o 1.65 boyundaki adamın sahnede nasıl devleştiğini gösterdi bana. Çok büyük hayranlık duydum ona. Gittiğim her oyununda hâlâ aynı şeyi yaşıyor bana. En feyz aldığım abim, hocam, hayranı olduğum idolüm diyeceğim ilk insan ve bende hâlâ o duvarları yıkmayan tek insandır kendisi.

Bir karakteri özümsemek için izlediğiniz bir yöntem var mı?

Ben olsam ne yapardım diyorum hep. O olay benim başıma gelseydi ben nasıl davranırdım? Senaryoda vereceği tepki yazıyor fakat o tepkiyi verirken, söylediği sözleri söylerken nasıl bir histe söylüyor da o sözler çıkıyor ağızdan diye düşünüyorum. Karakterlerin insan olan tarafını es geçmemeye çalışıyorum. Konservatuarda öğrendiğim şeylerden biri de hiçbir kötülüğün sebepsiz olmadığıdır. Bir insan kötü olmak için kötülük yapar mı? Dışarıdan baktığın kötülük, çok insani sebeplerden doğabilir. Bu yüzden çok taraflı bakmaya çalışıyorum çalıştığım karakterlere.

Oynarken zorlandığınız bir rolünüz oldu mu?

Evet, kendi tiyatromuzun ilk oyunu, tek kişilik oyunumdan bahsettim ya az önce, “Bir Alzheimerin Anıları.” Sahneye çıkacağım ana kadar, ilk prömiyer gününe kadar “Ben yapamayacağım.” dedim. Ki artık yavaş yavaş olgunluk çağına giren bir oyuncuyum. Tek başına sahnede olmak oyuncuyu çok güçsüz hissettiriyor çünkü paslaşabileceğin bir rol arkadaşın yok ama becermeye başladığın anda da sana beş basamak atlatıyor. Çünkü tek başınasın, oyun arkadaşın yok ama seyirciler oyun arkadaşın bu sefer. Ona laf atıyorsun, oradan gelen tepkiyi alıp bir şeyler anlatmaya çalışıyorsun. Diğerlerinde de çalışırken hep karın ağrısı yaşadım ama sahneye çıkmaya başladığım andan itibaren yavaş yavaş benim olmaya başladı o.

“Metot” oyunu mesela, biz bu oyunu on sene oynadık, Onuncu senenin sonunda Gain’den bize teklif geldi, dört bölümlük dizi yaptık. Onu çalışırken de içinden çıkamadığım, bu adam neden bu cümleleri kuruyor dediğim prova sürecim oldu. Ama oyun sahnelenmeye başladığı an, seyirciyle karşılaştığı an, tüm endişeler bitiyor.

Bir rolü uzun yıllar boyunca oynamak, artık oynadığınız karakterin ruh haline bürünmek hayatınızı nasıl etkiliyor?

Olmuyor etkisi. Dört sene Çukur dizisinde Medet diye bir karakter oynadım ben. Sete gidiyorsun, sekiz saat, on saat kalıyorsun, o on saatlik çalışma diliminde Medet olarak takılmıyorsun ki? Kamera kayıt diyorlar hop onun gibi oluyorsun, stop diyorlar çıkıyorsun. Hüngür hüngür ağlıyorsun, bitti diyorlar gülmeye başlıyorsun. Hani o içinden çıkılmaz bir hale getirmiyor asla seni. “Abi ben Medet gibi davranıyorum.” demedim hiç. Tabii ki benim o saflıklarım var karakterin içinde, kendime çok benzettiğim taraflar, Medet’in o saf temiz halleri, bende işte kalan o minimal saf temiz haller olabilir. Ama karakterden çıkamamak diye bir şey yok benim için.

Dizi adına böyle bir şey söyleyemeyeceğim ama tiyatrodaki on sene sahnelediğimiz Metot’ta, birinci sene ile onuncu sene arasında büyük fark vardı. Aynı cümleleri söylüyorduk ama yaş olarak büyümüştük artık. Ben oyunu çalışmaya başladığımda otuz üç yaşındaydım, bıraktığımda kırk iki yaşındaydım. Yani ben bir yolculuk yaşadım, ben o yolculuğu yaşarken karakter de yaşlandı tabii ki. Oynadığım Enrique Font, kırklı yaşlardaydı, otuz üç yaşında onu çalışırken postürümü kırk yaşındaki hale getirmeye çalışıyordum, kırk iki yaşındayken yine kırk yaşındaki adamı oynuyordum.

Yolculuğu güzel oluyor uzun soluklu bir şey olursa ve oynamaktan keyif aldığın bir şey olursa.

Bir tiyatrocunun seyirciyi ve bir seyircinin tiyatrocuyu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bunu kısa kısa cevaplayayım. Seyirci yetiştirilmesi gereken bir şey. Seyirci oyun seyrede seyrede gelişen bir hale geliyor, mesela hiç oyun seyretmemiş birine Camus’nün “Yabancı” sını seyrettirmeye çalışırsanız ben böyle bir işkence görmedim diyebilir ama atıyorum az önce verdiğim örnek gibi Nejat Uygur’la başlayıp yavaş yavaş gidebilir, ikinci aşama yine bir Türk oyunu olabilir, üçüncü aşama Shakespeare’le karşılaştırırsın, dördüncü aşamada daha modern, soyut oyunları algılayabilecek hale gelebilir seyirci.

Bir seyirci olarak da sahneye baktığımda bana yalan söyleyen oyuncu görmek istemiyorum. Önce kendi inanacak oynadığı role, zaten sahne üstünde yalan atıyoruz ya hani baktığında, samimiyetle atmak gerekiyor o yalanı. Kendini ikna etmemiş oyuncuyu seyretmek istemiyorum sahne üstünde. Öyle cevap vereyim buna da.

Hiç yazan ya da yöneten tarafta olmak istediniz mi?

On sene kadar önce istedim ama elim kalem tutmaz,

çok beceremem yazma işini. Yönetmenlik işini de bir ara denemek istedim ama benim baş edebileceğim bir şey değilmiş, onun farkına vardım şu yaşlarda da. Büyük sabır gerektiriyor yönetmenlik. Yani her gün o prova sürecinde oyunun süresi ne kadarsa o iki saati böyle didik didik edip cümle cümle çalışan biri olabilecek konsantrasyona sahip biri değilim. Onu beceremeyeceğimi fark ettim, oyunculuk iyi benim için, ben burada iyiyim. Bana düşen sadece oynamak diyorum yani.

Kariyeriniz boyunca sizi en çok etkileyen olaylar nelerdi?

İlk aklıma geleni söyleyeyim. Annem parkinsondu benim. Kalp hastalığı vardı, bir sürü sıkıntısı vardı annemin. Ben o dönem haftada bir, set bitince ve o hafta oyunum yoksa anneme gidiyorum, yoğun bakımda, bana tepki veremiyor, görüyorum on dakika, çıkıyorum yanından, atlıyorum uçağa tekrar buraya geliyorum. Bir gün “Metot” oyununu oynuyoruz, oyun bitti, kuliste makyajımı çıkarıp kendi kıyafetlerimi giyeceğim. Aynadan eşim Gülay’ı gördüm, böyle bana bakıyor. Döndüm, bana öyle baktı ki anladım, anneme bir şey olduğunu. Ağlamaya başladık, hiçbir cümle kurmadık. Atladım gittim, defnettik.

İki üç gün sonrasında oyunum vardı, tekrar sahneye çıktığım an dünyayla ilgili bütün her şeyi unutup o anın içinde olmaya gayret sarf ettim. Bunu mesela şöyle değerlendiriyorum, ne kadar asabın bozuk olursa, ne kadar üzgün olursan ol, kulisten sahneye adımını attığın an her şey geride kalıyor. Unutuyorsun.

Bir gün de Semaver’de sekiz buçukta oyunum var, Çukur’un setinden, Alemdağ’dan Kocamustafapaşa’ya geçmem gerekiyor, trafik var. Sekiz buçukta seyircinin karşısında olmam gerekiyor. Saat sekiz yirmi, ben hâlâ Vatan Caddesi’ndeyim. Bir şekilde tiyatroya ulaştım, soyunma odasına girdim, saat sekiz yirmi altı. Dört dakika var sahneye çıkmama. Ben büyük bir stres yaşıyorum, rol arkadaşlarım da öyle, “Acaba oyunu mu iptal edeceğiz?” kıvamına geldiler. Normalde koşul şudur, yedi buçukta kulisine girersin, kapatırsın kendini. Sekiz yirmi altı olmuş, kostümümü giyiyorum, çıktım bi elimi yüzümü yıkadım, sekiz buçukta sahneye çıktım. Bak o koşturmanın içinde, herhalde iki yüz elli oyun falan oynadıysak biz, en iyi üç oyunuma sokarım o oyunumu. Çünkü adrenalini giriyorsun sahneye. Her şeyi unutuyorsun ve en iyi oyunlarından biri oluyor o. Unutamadığım anlardan biri de budur.

Siz de biliyorsunuz ki günümüzde her şey dijitalleşti, buna tiyatro da dahil. Siz birer tiyatrocunun bu dijitalleşmenin geleneksel tiyatroyu gölgeleyeceğini düşünüyor musunuz?

Hayır. Bunu hem maddi hem de manevi olarak ele alabiliriz. Maddi olarak ayakta kalması gerekiyor tiyatrunun, seyirci yok. ‘Nasıl oyuncu parasını ödeyecek? Nasıl para kazanacak? Nasıl aidatları ödeyecek?’ Böyle bir yöntem buldular. İngiltere de böyle bir şey yaptı, oraya gidip izleyemeyeceğimiz tiyatroları izlemiş olduk. İki taraf için de çıkarlı bir durum bu. Manevi olarak da ‘Tiyatro ölmedi, hani, hâlâ devam ediyor.’ dedirtti. Oynanan oyunların kayıt altına alınması da iyi bir şey, orada olamayıp izleyenlerin sonradan bu oyuna erişmesini sağladı.

Sanatın işlevi nedir sizce? Sanat niçin var olmalı?

“Sanat bir ihtiyaç mı?” sorusuna cevap vermek gerekiyor öncelikle. Büyük ihtiyaç tabii ki. Atatürk’ün de dediği gibi “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur.” Sanat var olmalı çünkü insanın, yaşadığı dünyanın gerçekliklerini görebildiği yerdir burası. Hayatın içindeyken tam olarak fark edemeyebiliyoruz nasıl bir dünyada yaşadığımızı ama karşımızda gördüğümüzde yani seyir halinde olduğumuzda, yansımadan kendimizi görmek gibi bir şey oluyor. Yüzümüzü, bir yansıma olmadan dokunarak ne kadar resmedebiliriz? Bir yansımamız olduğunda resmedebileceğimiz kadar ihtiyaçtır sanat.

Dizi mi sinema mı?

Dizi değil, sinema bence. Sinema orada kalıyor çünkü. Hâlâ “Hababam Sınıfı” izliyoruz mesela. Benden 15 yaş büyük abim de keyifle izliyor, siz de. Bir gün yeğenim bende kalacaktı. Mutfakta yemek pişiriyorum. İçeriden kıkır kıkır sesler geliyor, başka ses de yok. Sadece kahkaha sesi. Ne oldu diye kafamı uzattım.

Bir baktım Charlie Chaplin’in sessiz sinemasını seyrediyor. 100 sene önce çekilen işler bunlar. Hani filmi yapıyorsun ve orada duruyor. İstedğin zaman elinle çekip alabiliyorsun. Geriye dönüp dönüp film izliyoruz. Ama dizi öyle değil. 20 yıl sonra kimsenin geriye dönüp de Çukur izleyeceğini sanmıyorum. Sinema... Önemli. “Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak” diye bir iş var mesela. Kütahya’da 8-10 yaşlarındaki iki çocuğun hikâyesini anlatıyor. Sinema yapmak istiyor ikisi de. Sinema makinası yapmaya çalışıyorlar. Şener Şen’in oynadığı “Eşkîya” ve Özcan Alper’in “Sonbahar” filmlerini de izlemelisiniz.

Son olarak, geçmişe gidip liseli Mustafa Kırantepe’ye bir şey söyleyebilseydiniz ne derdiniz?

*“Vazgeçme, devam!” derdim.
“Korkma!” derdim, “Su akar, yolunu bulur.”*

Peki bizlere, şimdiki liselilere, ne söylemek isterdiniz?

İstedğiniz şeyleri yapın, kafanızın değil kalbinizin isediği şeyleri yapın.

Kesid-i Hayat

Şura KOÇ

Yapraklar kayboluyor gözlerimin önünde
Hepsi saklanmış gibi şairin dizelerinde
Arkasında bıraktığı renk tayfi üzerinde
Ben ve benim gözlerimin topraksı kahverengiliği

Saklanan silgiler hatırlatır bana
Yanımdaki coğrafyacının derin uykusunda
Kalemlerdir omzumda her an düşebilir aklıma
Sen ve senin ifâkatimsi hayatında

Ne kadar Letaif-i Rivayat olamasam da
Ben de ilkim senin hayatında
Soluk benizlere tahammülüm yok
Ne kadar kör noktada kalsam da kimya sorum çok

Bir Başkayım Bu Kış

Kübra OĞLAKÇI

Kitabın dizlerimde bıraktığı sıcaklığı hissediyorum
Bir aralık akşamı
Bir kedi sevmişim daha demin
Kiri kitabıma bulaşmış
Aldırmıyorum
Hissediyorum, şarkıdaki şiiri
Kedideki kiri, soğuktaki sığağı
Huzurum yok diye söylenirim bir de
Aşk olsun bana

Gözyaşlarımın yüzümde bıraktığı sıcaklığı
hissediyorum.
Bir ocak sabahı
Birini sevmişim uzun zamandan beri
İzi geçmiş hayatıma
Aldırmam lazım artık
Hissedemiyorum başka hiçbir şey
Şarkıları duyamıyorum, kedileri göremiyorum
Hep de üşüyorum
Ne oldu bana? Ne oldu?
Aşk oldu.

AŞIKTİM BEN

Ali Ensar ÖZGEN

Saat kaç daha abi? Kapalı perdeden bile ışık gözümü yakıyor. Göm yüzünü. İğrenç. Sıpsıcak ve ıslak. Çevir diğer tarafını yastığın. Şaka mı bu ya, ağzıma tuz tadı geldi. Başka yüzü kalmadı yastığın, at gitsin aşağıya. Böyle daha güzel. Hem yastıkla uyumak “insanı kambur yapıyor, boynunu kısaltıyor” diyorlar. Bazı yastıklar var, kafan içine gömülüyor. Mumyalanmış gibi hissediyorsun. Sabah nasıl kaldıracaksın kafanı. Gerek yok. Hem atalarımız yastık mı kullanıyormuş?

Ne rüyası görüyordum ben? Hiç hatırlamıyorum. Telefon da uzakta. Hem yaz ayları herkes bu saatte yatıyor. Bildirim de yoktur. Ne yapacağım ben? Aaa doğru ya ben aşıktım. Onun hayalini kuralım. Ama bu sefer kendimizi tekrarlamayalım. En son bölümde ne yapmıştık?

-İsmi anmak istemediğimiz kişinin karşı komşusuydunuz yönetmenim.

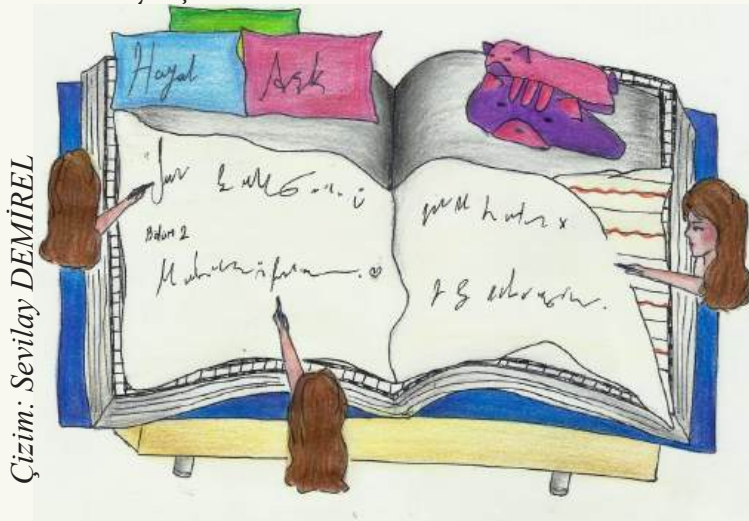
-Yaş kaçtı?

-28.

-Yeter be. Biraz daha gerçekçi olsun.

- N'olsun?

- Ben futbolcu olayım. 17 yaşında profesyonel olmuş yerli Messi. Ben çok değerli olduğumdan bizim takım otobüsle gitsin, ben uçakla gideyim. Uçakta da yanıma otursun. Kızın ailesi n'olucak? Şimdi bunlar 2 çocuklu çekirdek aile olsun, kızın bir erkek kardeşi olsun, benim kayınço.

Çizim: Sevilay DEMİREL

Ebeveynleri de bu küçük olduğu için yanlarına alsın. Böylece benim kız ilk 3'ün dışında yedek kulübesinde yer alacak. Ergenlik döneminde ailesinden uzaklaşma duyguları içinde ona bir jest yapacağız ve bütün eksi duyguları ters yönünde alıcaz. Uçakta nasıl jest yapacaksın arkadaş, sıcak sandviçi mi vereceksin? “Şey ben futbolcuyum da programın dışına çıkamam benimkini siz yiyeceksin”. Oluru var da ben vermem o sandviçimi kimseye. Kayınço isterse veririm, onunla aram iyi olmalı. Jest, jest, jest. Uçakta ne yapabilirsin? Cam kenarını vermek. Uff çok da romantik olur. Cam kenarını ona verdikten sonra İstanbul'a yukarıdan beraber bakarız. Tam yükselirken korksun, elimi tutsun. Şey en son kalkışını unuttun herhalde. Gözlerin içine kaçacaktı.

-Kestik! Zaten o ne öyle Amerikan filmi gibi. Sonra uçak düşsün, beraber adada kurtulalım he.

Geç bunları geç. Zaman özgünlük devri. 8 Milyar kişiden de nasıl özgün olacağız bilmiyorum. Orta Çağ'da yaşamak vardı. Ne yapsan tarih oluyorsun. Ama asillik de var yani. Zırh mırh giyiyorsun. Düşünsene atın var. Ava gidiyorsun, ok atıyorsun. Bir geyikle köye geliyorsun, ertesi gün hanedanlık kurmuşsun. İmparatorluklar var. Kuşla birbirlerine haber veriyorlar. Çeyiz olarak toprak vermek ne abi? Neyse biz konumuza dönelim. Çeyiz demişken düğün yapar mıyız? Yaparız yaparız. O kadar Orta Çağ dedik ayıp olur. Neredeydik? Uçakta.

Yok abi ilerlemiyor. İlham gelmiyor. Futbolcuya kız vermezler hem. Hep o futbolcuların bıraktığı kötü izlenim yüzünden. Hem kendilerini hem beni yakıtılar. Neyse baksana kayınçoğa 4 yaşında ama ablasını gözetliyor hep. Aferin.

Biraz daha klasik işlemeli. Şu anda ayağını soğuk diye duvara yaslayan birinin yaşayabileceği. Acaba o da böyle durumlarda oluyor mudur? Yok ya. O saç taralı uyanıyordur bence. Öyle oluyor değil mi? Değil mi? Tamam hadi yenisine geçelim. Hem saat 12 oldu olacak. Sofra kalkmadan nasibimizi almalıyız kahvaltıdan. Olum hızlı. Hadi. Hadi. Hadi.

-Efendim daha makyaj yapmadık bahsi geçen kişiye.

-Sorun yok, zaten gerçekten doğal olmalı. Öğretmen olacak. Direkt gelsin başlayalım. Öğretmenlik. Bu sektör Türk aile yapısına boşanma arabulucularından bile daha fazla katkısı olmuştur. Toplantı odası olsun. Hatta biz zümre olalım. Okulda başka zümremiz olmasın. Müdür Bey beni öve öve bitiremesin. Göz mü devirdi o? Yakaladığımı fark etti. Nasıl utandı hahaha.

Gülme gülme. Sıkıcı toplantıya devam. Ama övüldüğümüz için hep fikrimizi belirtmeliyiz ve içinde olmalıyız. Kızın gözüne de girelim böylece. Ne yapabiliriz? Ben hiç öğretmen toplantısı görmedim ki. Tek bildiğim böyle bir şey var ve öğretmenler derse geç kaldığı için iyi bir şey. Neyse toplantı bitsin. Kapıda yol vereyim ona. Geçmesin. Naz yapıyor. Ya da nefret ediyor. Yapacak bir şey yok. Geçelim öyleyse. Kaldır omuzlarını kaldır. Emin adımlarla yürü. Şampiyonlar liginde İstiklal Marşı okuyacak gibi. Evet İstiklal Marşı. Öyle bir ambargo koymuşuz ki lige, direkt İstiklal Marşı okunuyormuş gibi. Nerden çıktın sen? Kardeşim niye benimle aynı hızda yürüyorsun. Bir de bana bakıyor.

-Oğlum geçsene sınıfına.

-Dersimiz size.

Çok mantıklı bir sebep. Cidden. Kızla aynı koridordayız. Bir şey yapmam lazım.

-Sınıfa girene kadar yarış. Benden geç gelersen yok yazarım. 3. 2. 1.

Nasıl da koşuyor enayi. Bence çocukları kandırmak çok komik. Hem kandırmak sayılmaz ki. Bence çocuklarla iletişimim tam bir örnek. Acaba o da öyle düşündü mü?

-İyi dersler.

Al, geçti kapının önünden. Buraya bakmadı bile.

-Kapıyı kapatın.

Ulan hayalimde bile bana bakmıyorsun. Gerçekte nasıl bakacaksın. Yarınki bölümde görüşmek üzere...

Çizim: Selen Ecrin DEMİR

HAKSIZ YERE, SENİN GÜLÜMSEDİĞİN YERDE

Selen Ecrin DEMİR

Nedir bu vicdan azabı,
Sonu gelmeyen çileler, kaybolan renkler;
Bir gülü anma, soluğu esnasında?
Tıpkı benim şu dünyadan kayışım,
Adım adım kayboluşum gibi.

Nerededir tüm bu evrenin değerli hazinesi,
Soru dolu gecelerimin heyecanının sebebi, nefeslerimin anlamı,
Sonuna kadar dayanma veyahut merakla bitişi bekleyiş?
Yıldızları andıran parlak gözlerinde idamım
Ya da senin kalbinden benimkine uzanan,
Zincirden köprüde intiharım gibi.

Kara kara,
Kömür karası gökyüzüne yazdığımız,
Kelimeleri içinde sonsuzu barındıran,
Elli bin mektubumuzu okuyoruz
Ve istisnasız,
Hiç şüphesiz,
Hepsinde kırmızı karanfiller misali,
Durmadan akan, damla damla kanın var;
Kaynağı benim ellerime dayanan mezarın var şuracıkta.

Neden sürmektedir benliğe duyulan bu nefret,
Ardı arkası kesilmeyen kabuslar, hüngür hüngür ağlamaların;
Senin seslerin, beni her notasında suçladığın?
Aynı bizim o gün tekrardan karşılaşmamız,
Son bir kez senden aldatışların için intikam alışım gibi;
Bu adaletsizliğe şapka çıkartan,
Duaları yarıda bıraktırtan,
Bencil bir orkestra misali.

Yine ve yine ve yine
Gülümsüyorsun yüzünden düşen yaşlarının,
Affına sığındığım kanatlarının,
Tüyler ürperten nazikliği ile...

Müsrif

Muhammed Emir FAARİSOĞLU
64.Dönem

Yosun tutmuş mecralara varana

Yağarsa benim kanım yağacak

Bu vilayetin kamburu çıkmış lambaları

Parmak izlerimle yıllar yılı yanacak

• • •

Bu şehirde dağlar yok, asırlara karışmış

Olsa olsa Haliç'te bir gönül yığını kalmış

Gözlerinin değdiği birkaç köşenin şerefine

Başımdan burçlar kazınacak minarelerin miğferine

• • •

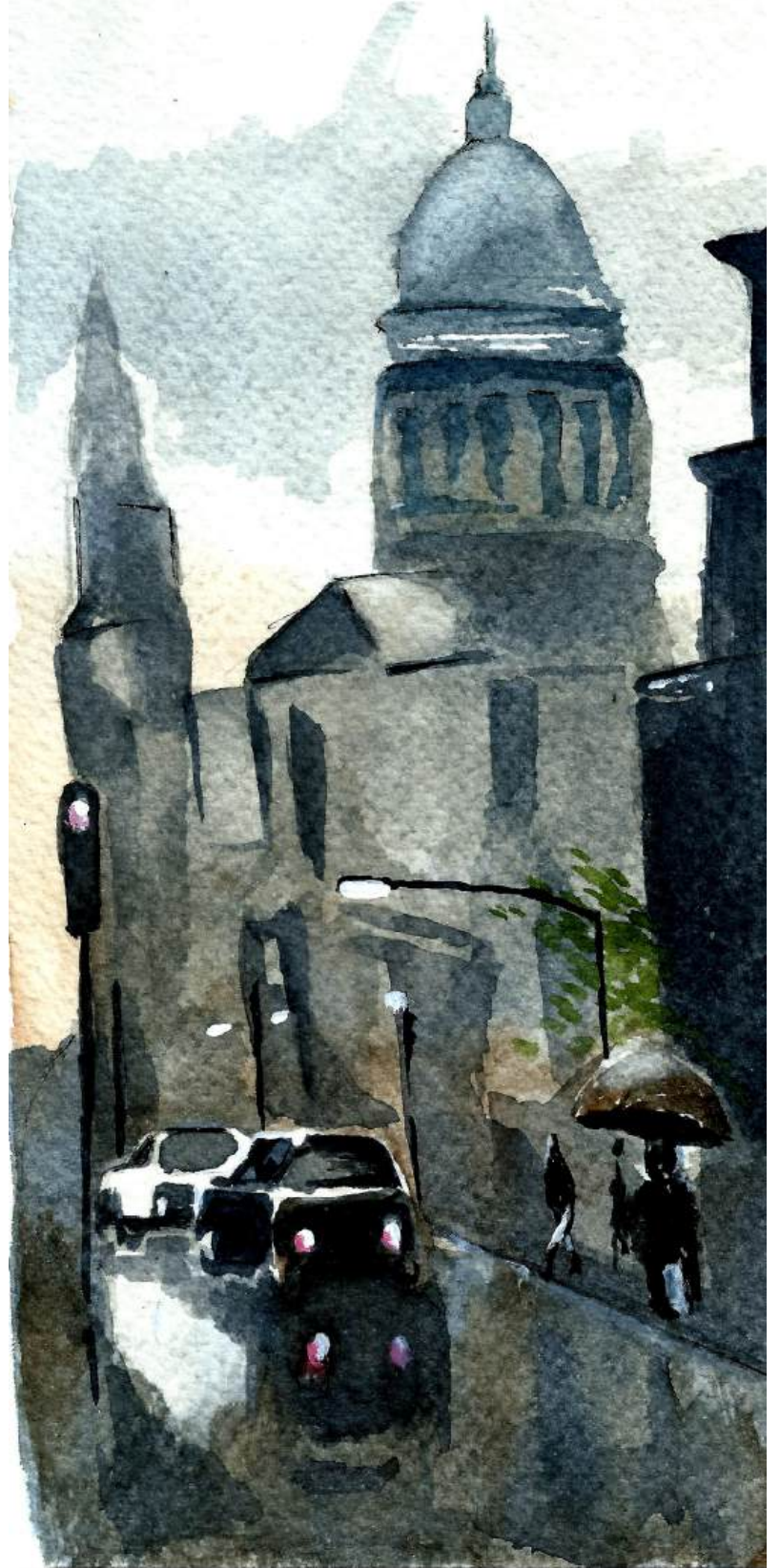
Ne geldiyse akılsız başıma izafiyetinden zamanın

Henüz ilk günün anındayım gamsız kahrının

Neyimden harcadıysam uğruna, adım müsrif kaldı

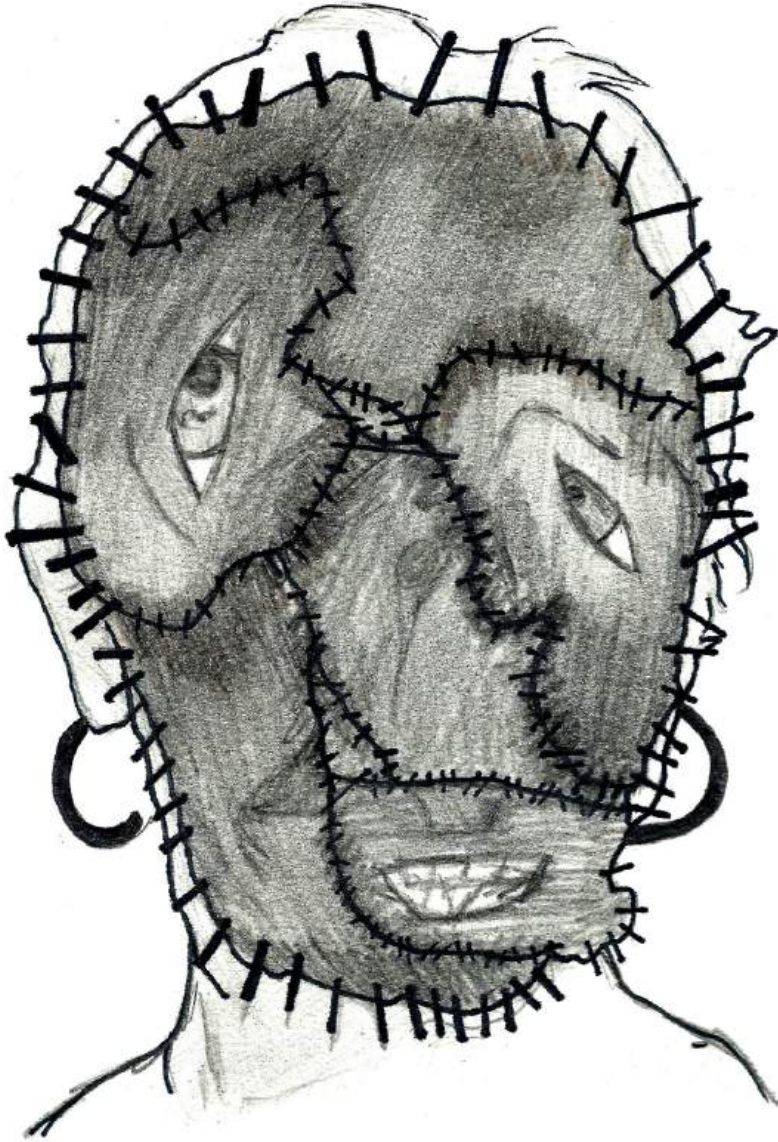
Tanrıma verecek pişmanlığımdan başka nem kalmadı

Çizim: Firooza Sadiq

Bir Sonun Çukurunda

Selen Ecrin DEMİR

Çizim: Elif PINAR

Susmak değil, ağlamak
Sıkıntıdan bir sancıya tutunmak
Arzularımı kaybetmek
Veya bir daha asla bir şeyleri arzulamamak
Ya da fallara inanmaya başlamak
Maça ikiye kupa dört atmak

Çöplüklerin içinde bir tutam sevgi aramak
İhtiyacın olmadığı isteklere yeni isimler takmak
Varlığa reddediliş
Yokluğa merhamet
Böyle dengesiz alametlerle belli etmek
İnsanoğlunun uyumsuzluğunun evreni yönlendirmesi,
İşte bu.

Yalnızlığa itaat,
Tek başına sapasağlam durmaya yalnızlık
Nazikçe, umursuzca yayılan hakaretler zinciri
Ve duymayışı kimsenin ruhunun
Kaderin ölümünü.

Dualara hatıraları aktarmak,
Onların içinde olduğu bu havuzda boğulmak,
Ancak ölmek acı dolu bir biçim,
Dünyaya ihanet esnasında,
Yaratılışın çizgisinde,
Bir filmin sahnesinde.

Ve şimdi soruyorlar umudun anahtarı,
Meleklerin mezarını,
Yerini, tüm bu çileleri gömdüğüm toprak parçasının
Sebebi, ağlamaya medet ummamın.
Enkazında kaybolduğum bu kaderin
Kederini yaşıyorum oracıkta,
Bir sonun çukurunda...

Karikatür ve Mizah Müzesi

– Karikatür ve Mizah Müzesine gittiniz, sonuçta en kötü ne olmuş olabilir ki?

– Şışt o kadar emin olma. Tabii olacaklardan haberin yok. Bir dakika! Okurlarımızı unuttum ben. Tamam o zaman şimdi hikâyeyi tekrardan anlatıyorum, hazır ol..

Heyecanla dolu beklentiler, uzun zamandır yapmayı planladığımız bu geziyi nihayet gerçekleştiriyor olmanın rahatlığı ve zihnimizde acaba nasıl geçecek sorularının belirsiz cevaplarıyla o gün Şişhane metrosunda buluştuk. Planlarımızı tekrar bir gözden geçirip gideceğimiz yöne doğru yürümeye başladık. Hava hafif rüzgârlı ve serindi. Fakat tazeydi, sanki nefes aldıkça rahatlıyor ve ne kadar canlı olduğumuzu hatırlatıyordu.

Sabahın erken saatlerinde arada bir gelen taze simit kokusu iştahımızı kabartmadı desek yalan olur. İstiklal’de yine hafif bir telaş vardı. Bu caddeden belki onlarca kez geçmesine rağmen herkesin yüzünde beliren bir tebessüm ve bir yerlere yetişme telaşı vardı. Bu telaş sanki herkesi masallardan çıkartıp yaşama döndürüyordu.

Yol sakin sohbetlerle akıp giderken bir yandan müzenin konumuna bakmış ve yoldan geçen birkaç kişiye sorsak da net bir cevap alamamıştık.

Aklımızda bazı şüpheler oluşmaya başlasa da yoldan geçen sakinlere sormaya devam ettik. Hiçbirimizin karşılaşacaklarımız hakkında bir fikri yoktu. Issız bir sokakta inşaat ve restorasyon yapılan bir alana girmiştik. Burada mizah müzesi ne gezerdi? Ama burada olmalıydı! Yanılmış olmayız. Etrafa anlamsız gözlerle bakıyorduk. Kime sorsak diye düşünürken bir anda küçük bir kulübede oturan güvenlik görevlisi gözümüze ilişti. Yanına gittik.

— Merhabalar, bu yakınlarda karikatür ve mizah müzesi varmış ama bulamadık. Nerede biliyor musunuz acaba?

— Mizah müzesi mi?

Eliyle yan taraftaki inşaatı işaret ederek. “Bak burası mizah müzesiydi. Bak şurası ama bir yıldır inşaat halinde. İnternette de yazmıyor ki insanlar bilsin.”

Bu sözler büyük bir şok etkisi yarattı hepimizde. Aylardır gelmeyi planladığımız yeri hiç gri betonlar içinde, daha pencereleri bile olmayan bir bina olarak hayal etmemiştik. Mizah müzesi bize son mizahını da yapmıştı. Bulduğumuz duruma gülsük mi üzülsek mi bilemedik. Eli boş dönmek olmazdı. Aylarca haftalarca bugünü bekledik. E peki şimdi ne yapacaktık? Bir yandan da korkuyorduk. Başka karikatür ve mizah müzesi var mı diye bakarken Müze Gazhane’de olan Karikatürçüler Derneğinin hazırladığı Karikatür Müzesi dikkatimizi çekti. Bu, eli boş dönmeyeceğimizin habercisiydi sanki.

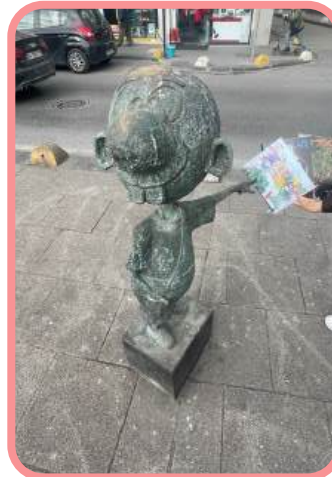

Buruk ama taze bir umut yeşermişti içimizde. Bir rota belirleyip hemen yola koyulduk. Birlikteyken zaman çok daha hızlı geçti gerçekten. Söğütlüçeşme Marmaray durağında indikten sonra müzeye doğru pek de kısa olmayan bir yürüyüş başladı. Arada bir kendi düşüncelerimize dalıyor, bir korna sesi ile irkiliyorduk. Müzeye varmamıza çok da kalmamıştı ki yol ayrımında bizi “Oğuz Aral ve Avanak Avni” heykelleri karşıladı. Bir karikatür ustası ve onun çizgilerinden çıkmış bir karakter. Yan yana duruyordu bu sefer. Heyecan artmaya başladı.

Gazhane’ye geldiğimizde alanın büyüklüğü gözümüzü korkuttu başta. Biraz alan içinde gezindik. Yol boyunca gördüğümüz binalardan çok farklı bir doku mevcuttu her köşesinde. Sadece karikatür değil birçok farklı konuda serginin bulunduğu binalar vardı.

Karikatür Müzesinin bulunduğu binayı bulmuştuğ sonunda. Merdivenlerini hızla tırmanırken nasıl bir sergiyle karşılaşacağımızı bilmiyorduk. Mekanın minimal yapısı ilk bakışta içimizi ısıttı. Bizi ferah bir kat ve renkli duvarlar üstünde geçmişten günümüze karikatür sanatının değişimini anlatan görseller ve her dönemden önemli karikatür ustaları karşıladı. Duvarları incelemeye başlayacakken sergi salonunda gezinen bir kedi yanımıza sokuldu. O da ilgi istiyor tabii. Kediye de yanımıza alıp incelemeye başladık. Sergi içinde biraz keşif yaptıktan sonra 1930’dan başlayıp günümüze kadar gelen Türkiye’deki karikatür temalarının nasıl değiştiğini gördük.

Mesela 1930’lu yıllarında, çok partili hayata geçiş denemelerinin olduğu bir dönemde, karikatürlere konu olan karakterler o dönemin muhalefet ve iktidar liderleri olmuş,

espriler de siyaseti konu alan içerikteymiş doğal olarak. 1960'lı yıllarında ise dünyanın birçok ülkesinde evrensel hak ve hukuk değerlerinin dile geldiği yıllar olması, mizahta güldüren esprilerin bu sefer düşünmeye de davet eden nitelikte olmasını sağlamış. Bazı karikatürler ki bize kendimizi derince sorgulattı. Bu süreçte tabii ki birçok çizer kendi özgün tarzında çizmeye başlayınca karikatür sanatındaki çeşitlilik de artmış. Çok eskilerde karakalem ve geleneksel çizgilerle başlayan hikayeler yerini zamanla suluboya ile boyanmış renkli dünyalara bırakmış.

Birçoğu daha önce ismini duymadığımız sanatçılardı.

Bazı vitrinlerde onlara ait kişisel eşyalar ve değerli parçalar bulunuyordu. Bazen bu vitrinler, isimleri daha da merak etmemize neden oluyordu.

Serginin ikinci bölümüne geçtiğimizde bu sefer “karikatür ve mizah”ın daha da temellerine inmiştik. Karagöz ve Hacivat o dönemin yıldızlarıydı. Osmanlı’da özellikle azınlıklara haklar verildikten sonra ilk örnekleri gayrimüslimler tarafından ortaya konan mizahın ilk örneklerini, bu örneklerin hangi şartlarda ortaya çıktıklarını ve 1867’de karikatüre ilk yer veren gazete olan “İstanbul” gazetesini inceledik. Karikatür sanatının daha hiç kimse tarafından bilinmediği dönemlerde hangi konular ele alınmış, hangi çatışmalara sebep olmuş.. Karikatüre bu sefer farklı bir pencereden bakıyorduk.

Sergi boyunca bazen sesli gülerken bazen de yüzümüzde bir tebessümle dolaştık. Adı üstünde “Karikatür ve Mizah Müzesi”ndeydik. Bazı karikatürleri okuduktan sonra büyük bir kahkaha patlattık. Bazı karikatürlerin ise çizimlerine hayranlıkla bakakaldık, kullandıkları teknikler, renkler, o çizgiler...

Sergi salonundan çıkarken üzeri yazılarla, izlerle dolu ahşap bir masa dikkatimizi çekti. Burada ziyarete gelen herkesten ufak bir parça vardı. Sanki ben de buradaydım diye haykırıyordu. Ekip olarak biz de kendimizden bir hatıra bırakmak istedik. Büyük harflerle yazdık:

“ÇAL SOKAĞI BURADAYDI!”

Geldiğimize gerçekten de değmişti. Bu gezi bize hayatın biz planlar yaparken başımıza gelenler olduğunu tekrar hatırlatıyordu. Haftalardır yaptığımız planlar bir anda suya düşmeseydi belki biz de rotamızı buraya çevirmeyecektik. Daha mı iyi oldu yoksa daha mı kötü buna asla cevap veremeyiz fakat siz okurlarımıza buraya gelip bu karikatürleri okumanızı gönülden tavsiye edebiliriz...

Kötüye Gülmek

Enes ŞİMŞEK

Toplantılarımızdan birinde edebiyat öğretmenimi mizahın ne olduğunu anlatmamı istedi ve bir sunum yapmam için 2 hafta süre verdi. Bu iki haftalık süreçte sunumu yapmak için sadece 3 gün harcadım ama geriye kalan 1,5 hafta boyunca sunumun etkisinde kaldım. Sunumu hazırlarken mizah üzerine çok düşündüm ve aklıma bir şey çok takıldı: “Biz neye gülüyoruz?” Truman Show filmini herkesin bildiğini varsayıyorum, filmde yapay bir dünyada yaşayan ama bundan haberi olmayan bir adamın hikayesi anlatılıyor. Aslında bu olay çok korkunç ve derinlemesine bakıldığında karanlık bir olay ama bu bir komedi filmi ve bizi güldürmek için yapılmış bir yapım. İşte bu yüzden sunumu hazırlarken bu film aklıma geldiğinde biraz duraksadım ve gerçek hayatla bu senaryo arasındaki bağlantıyı kurmaya çalıştım. Belki de insanlar bir insanın acı çekmesine gülüyordu ya da acınası ve kendilerinin hiçbir zaman düşmeyeceğini düşündükleri bir durumun içine düşen bir kişiye gülüyor olabilirler miydi? Aslında düşündüğüm zaman biri merdivenlerden çıkarken düşerse gülüyoruz ya da biri derste alakasız bir cevap verip küçük duruma düşerse de gülüyoruz. Aslında bunlara gülerken asla bu duruma düşmeyeceğimizi mi düşünüyoruz? Bu konuyu oturup araştırdım ve insan beyninin aslında kısmen böyle çalıştığını gördüm. Beynimiz gün boyu olan olayları artık normalize ediyor ve bu sınırların dışına çıkan olaylarda çeşitli tepkiler veriyor, bunlardan birisi de gülmek. Yani aslında merdivenden düşen arkadaşımıza güldüğümüz zaman alışık olmadığımız için gülüyoruz.

Bunu araştırıp öğrenmeme rağmen benim aklımda baskın kalan düşünce de umutsuz durumların içinde umut arama düşüncesi oldu. Tarihe baktığımız zaman insanlığın ilk dönemlerinin pek iç açıcı geçmediği ortada ve psikolojik olarak çökmek için beyin bu kısmı gelişmiş olabilir diye düşünüyorum.

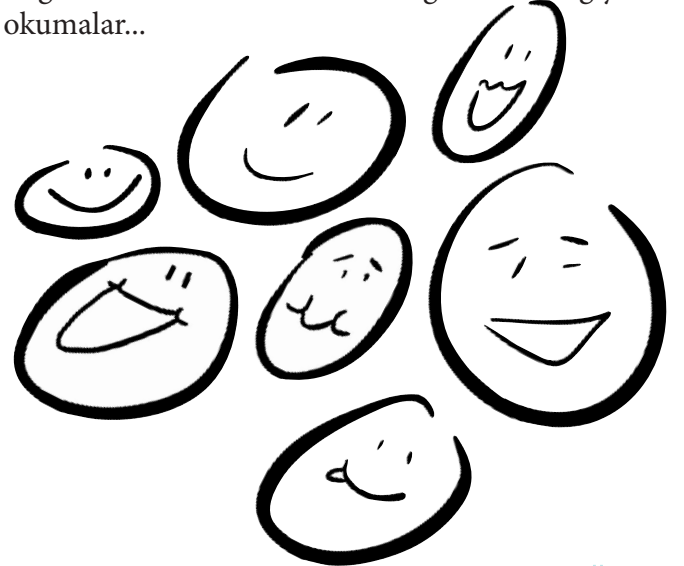
Gülmek deyince aklıma ağlamak geldi. Geçen gün edebiyat dersinde hocamız “Film izlerken ağlar mısınız?” diye sormuştu.

Bu soruyu şimdi derinlemesine düşündükten sonrasında ağlamakla gülmek arasında aslında pek bir fark olmadığını fark ettim.

Ağlamak refleksif bir şey, gülmek de öyle, bundan dolayı zaten bu tarz eylemleri oynaması veya taklit etmesi zor. Aslında bu iki eylemi birbirinden ayıran şey de bunlara yüklediğimiz anlamlar. Sinirlendiğimizde, canımız yandığında veya üzüldüğümüzde ağlarız. Bunun tam tersi durumlarda da güleriz. Bunu da birkaç satır önceki yazdıklarımaya bağladığım ve eski insanların dönemine gittiğimde görüyorum ki bu eylemler o zamanki hiyerarşik dönemde zayıflığın ve gücün göstergeleri olarak simgelenmişler. O dönemlere mantık çerçevesi içinden baktığımız zaman görüyoruz ki zengin ve güçlü insanlar gülerken fakirlik içerisinde yaşayan zayıf insanların gülme gibi bir şansı pek olmamış. Çağlar ilerledikçe de bu durum gücün ve zayıflığın birer simgeleri olarak hafızalarımıza yerleşti.

Anlatmak istediğim ve araştırmalarım sonucunda çıkardığım şey de aslında mizah ve diğer sanat türlerinin bu tarz eylemlere yüklediğimiz çeşitli anlamlardan dolayı ortaya çıkması. Bu tarz durumları iyiye ya da kötüye yorumlayanlar bizleriz.

Dergi boyunca okuyacağınız yazılarda her güldüğünüzde aklınıza bu metnin gelmesi dileğiyle, iyi okumalar...

ELMAYI GÖREBİLİYORUM!

Bengü Nisa KOMAN

Görmek ve bakmak arasındaki fark denilince benim aklıma ilk gelen şey “hissetmek” oluyor. Bir şeyi sadece gözlerle algılamak değil, işin içine diğer duyu-larımızı da katmak.

Ben bu konu hakkında elmaya değinmek istedim. Bir iki aydır elmayı gerçekten farkına vararak yiyorum çünkü. Daha önce, buzdolabında onlarca olmasına rağmen hiç umursamadığım bir meyveyi günün her saati hayal etmeye başladım. Sırf yazı yazdığım için mübalağa yapmıyorum. Annemler bile bana neler olduğunu anlamıyor. Hatta babam gaza geldi, adam habire elma alıyor.

Her şey nasıl başladı ben de pek bilmiyorum açıkçası. Ama bir gün elmayı hissederek yediğimi hatırlıyorum, tüm iliklerimde hissederek. Mutfağa gitmişim, güneş çok güzel yansyordu mutfağa. Buzdolabını açmışım. Meyve-sebze kategorisine elim gitmişti. Almışım elime bir elma. Yıkamışım onu suda bir güzel. Buzdolabından yeni çıkmasından olsa gerek, sopsoguktuk. Yansımasıyla görsel şölen sunan güneş ışınları elmaya da ulaşmıştı bu sırada. Her neyse. Isırarak elma yemeyi pek sevmem, hele soğuksa hiç sevmem çünkü dişlerim üşür. Açtım çatal-bıçak çekmecesini; dilim dilim ayırdım elimdeki yeşil, sulu sulu elmayı. Koydum bir tabağa dilimleri ve ışığın yansıdığı mutfakta -o güzel ortamda- yavaş yavaş dilimleri ısırma başladım.

Ben genelde bir şeyler yerken ya internette boş boş gezerim ya da kafamda bambaşka, alakasız düşüncelere dalarım. Ama o gün öyle olmadı. O gün elmanın her kıvrımına kendimi bırakarak, onu fark ederek, özümseyerek, güneş ışığı ile oluşan görüntüsüyle ağızma soktuğumu hissederek yedim. O gün bu gündür -birkaç aydır- her akşam hissederek, özümseyerek, yavaş yavaş, düşüncelere dalmadan, tüm odağımı ona vererek yiyorum elmayı. Günde en az iki elma yiyorum, genelde üç oluyor bu sayı. Bir ara günde dörde çıkarmıştım ama annem kızınca geri üçe düşürdüm. Bu kadar yememin bir diğer sebebi, biraz kendi dünyasında yaşayan hayalperest biriyim.

Çizim: Firooza Sadıq

Düşüncelerimin ve hayallerimin sıkıştığını veya akışının duraksadığını hissettiğim anda bir elma yiyorum ve beynimin açıldığını, adeta uyandığını hissediyorum. Veya kendi kendime bir şeyler ortaya koymaya çalışırken bir yeri devam ettiremediğimi fark ettiğim an yine bir elma yiyorum ve gerçekten beynimin işleyişinin kendine geldiğini, o elmanın bana ilham verdiğini hissediyorum.

Şu an deli olduğumu düşünebilirsiniz. Ama bir durun ve sorun kendinize. Hayatınızda kaç kez elma gördünüz? Yüz? Bin? On bin? Yüz bin? Bir milyon? Hayır hayatınızda hiç elma görmediniz. Çünkü onun her kıvrımını hissetmediniz, ağızınızda dişleriniz arasında parçalanırken aldığı hale hiç bakmadınız, buzdolabından çıktıktan sonra yediğiniz o soğuk elmanın size verdiği o tadı hiç umursamadınız, gün ışığının üzerindeki duruşunu hiç seyretmediniz. Siz hayatınızda hiç elma görmediniz.

Elmayı bu kadar sevmemin sebebi “tadı en güzel olan yiyecek” diye düşünmem değil. Bir pastanın tadı daha tatlıdır, çikolata neredeyse herkesin vazgeçilmezidir, çıtır bir börek daha lezzetlidir veya yine meyvelerden gidelim: bir ananas, bir çilek, bir şeftali, bir muz... Bunların hepsi elmadan daha güzel bir tat bırakır çoğu insana göre. Ama ben en çok elma yemeyi seviyorum. Çünkü elmayı, onun bende bıraktığı tatları, ilhamı, beynime etkisini hissedebiliyorum. Yani ben, elmayı görebiliyorum!

CAN SİMİDİ

Emre Can KOYUNCU/ 66.Dönem

Bazı insanlar her şeyin mizahının olmayacağını düşünüyor, her şey gibi mizaha da bir sınır koyulması gerektiğini düşünüyorlar. Siz buna katılır mısınız bilmem ama ben onlara kesinlikle katılmıyorum. Çok sevdiğim bir komedyen olan Ricky Gervais bu konu hakkında her şeyin şakasına göre mizahının yapılabilir olduğunu söylüyor. Ama özellikle sosyal medyanın yaygınlaşmasının ardından şaka yapmak gittikçe zor bir hal almaya başladı. Sosyal medyada yaptığımız bir şakadan ötürü karşınıza bir anda binleri hatta milyonları alıp sizi linç etmesini izleyebilirsiniz.

Çizim: Rümeysa ARSLAN

Mizah kelime anlamı olarak hayatın güldürücü yönünü öne çıkaran bir sanat türü olarak karşımıza çıkıyor. Tiyatro gibi, müzik gibi, edebiyat gibi mizah da bir edebiyat türü ve insanlar için olan bir şeydir. İçi çoğunlukla olumsuz şeylerle dolu olan bu dünya okyanusunun içinde boğulmamızı engelleyen bir can simidi olarak görebiliriz mizahı. Ama her şeyin eleştirisini yaptığımız için mizahı kaybediyoruz. Her şeyi eleştirip her şeyden prim alma amacı içindeler ve bundan pek vazgeçecek halde değiller gibi.

Sahne sanatlarında da mizah gittikçe kaybolmaya başlıyor. Televizyonlarda mizahla alakalı sadece skeç programları var. Eskiye kıyasla hem program sayısı hem dizi sayısı hem de program türü dramatik şekilde azalmış halde. Tiyatrolara bakarsak orada da televizyonla neredeyse aynı kaderi yaşıyor mizah. Ama bence en can sıkıcı olan kısım sinema. Yeşilçam'daki komedi filmleri gerek senaryodaki mesaj verme amacı gerek de mizah yaparken hem toplum hem hükümet eleştirisi yapma konusunda harika şeyler yapmışken şu an sinemamızın hali revan. Sinemada komedi namına yapılan işlerde düşünülen tek şey gişede kazanılacak para olduğundan dolayı artık sinemada kaliteli mizah içeriği izleme olasılığımızla çölde kutup ayısı görme olasılığımız neredeyse eşit. Ama her şeye rağmen hâlâ sanatın çok önemli bir türü olan mizahı sanatın diğer türleriyle bir araya getiren güzel insanlar hep var olsun iyi ki de varlar.

Ortalama 70 senelik ömrümüzdeki bu ciddiyetimiz hiç normal değil ve acilen çoğu stres, üzüntü, acı, hasretle geçen bu hayatımızı az da olsa renklendirmek için ciddiyetimizi ara sıra da olsa kenara bırakıp kendimizi mizaha bırakmamız gerekli. Mizah demek gülmek demektir ve gülen insan hâlâ içinde ümidin olduğu insandır. Hani derler ya bir çocuğun gülmesi dünyadaki en kıymetli şey diye artık bence bir insanın gülmesi dünyadaki en kıymetli şey ve güzel şeyler paylaştıkça artar. Biz güldükçe de ümidimiz var olmaya devam edecek ve *her şey çok güzel olacak*.

Şiir Öldü

Ada Baran ALAN

Bu şehirde heybetli bir nehir akar
Yanında yürür bir aylak ıslıklarla
Karşidan sigaralı bir ahmak gelir
Kör bir bunak oturur bankta

Hepsinin eli kalem tutar
Tutanı nehir yutar
Yutulana bırakır yazmayı
Hikayeler susar yazarsızlıktan

Bomba gibi patlar şehir
Ne kalbur kalır ne saman
Masallar kül olur
Tiyatrolar yıkılır seyircisiz

Onlardan başkası yoktur
Değer verilmemiş
Üstleri çizilmiştir
Sonu görünmez buradan

Bu nehir mezardır onlara
Duyanlar bilir
Ötme karga kardeş ötme
Yası tutulmaz ama
Bu şehirde öldü şiir

Çizim: Firoza Sadiq

Tozlu Sayfalar

Rabia ENGİN

Çocuklar sallanıyor oyundan oyuna
Koparamadığımız takvim yapraklarında
Lahanadan değil bebekler
Artık annemin kollarında

Hatıralarda mı yaşıyoruz hâlâ?
Çok geçmedi mi ardından?
Dün kaç yaşındaydık?
Bugün çocuğuz daha...

Hayallerimiz güneşin etrafında
Rüyalar boyu dönüyor hâlâ
Dünya bile yaşlandı ama
Biz hâlâ tozlu sayfalarda...

Beyaz Kale

Orhan Pamuk

Firooza SADIQ

Bir roman okurken kim olduğumuz önemli midir? Kimiz ki biz! Aşağılamak niyetim değil sevgili okurum. Bulduk mu biz kendimizi? Roman bizi bir serüvene çıkarır işte. Derinlerinde bir yerlerde bir merkezi vardır ve çeker içine usul usul. Bazen de şaşırır kalırız hayretle. Tekinsiz bir anlatıcıdır işte Orhan Pamuk. Onun kitaplarını okurken şüpheyle bakan bir avcı oluruz. Hikâyenin dokusunu ve kıvrımlarını da görürüz. Gösterir adeta bize tüm yolculuğu. Suçlu, korkmuş ve hüznü hissederiz zaman zaman.

Tüm bu yolculukta en çok karakterlere odaklanırsanız Orhan Pamuk kitaplarında. Okuyucuya tüm bu devinimlerin arkasında bir öz olduğunu fısıldar nazikçe. Bu sayede roman tüm bu küçük ayrıntıların arasındaki bir niyet ve anlam bütününe dönüşür. Yazar meraklı bir okur olmamızı ister çoğu zaman. Merak ve şüphe içindeki ruhumuzu yazar isterse oradan oraya savurabilir. Savuruyor da! Zihnimizin sınırlarını oluşturan o duvarları yıkıp dağıtıyor.

Orhan Pamuk tüm varlığın notalarını, atmosferi, karakterleri, öyle bir kurar ki biz aklın ve hayal gücünün sınırları içinde kayboluruz. O tüm bu norm pencerelerinin ardında bir gerçek olduğunu ve bu gerçekliğin çok çok uzak noktalarda değil tam da kendimizde olduğunu söyler. Bu yüzdendir belki de tüm bu yansıtma çabaları.

Ayna büyük bir metaforudur bu yüzden onun metinlerinde. Aynalar değişir. Gölgelerimiz, bakarken gördüklerimiz anbean değişir durur. Bizden ilham alıyor mudur dersiniz? İlhamı uzakta aramaz o. Kendinde, sende, bizde arar. Onun için her şey bir ilham aracıdır isterse.

Bir keresinde Şeyh Galip'ten aldığı bir söze istinaden şunları söyler Orhan Pamuk; "Galip hayattan çaldı, ben de ondan."

Eserlerin kaçısı tamamen özgün? sorusunu sorar ardından. Özgün bir metin olabilir mi? Doğanın birer yansıması değil midir hepsi?

HEPİMİZ HAYATTAN ÇALMIYOR MUYUZ?

Romanlar seyredilir mi peki?

Beyaz Kale'de romanı seyrettik. Betimlemelerle ve yansıtımlarla. Yazarımız (artık her kimse) bize kelimelerle resim yaptı. Çift boyutlu bir Üstkurmaca dünyasına attı bizi ve arkamızdan kovaladı. Koştuk, durakladık, sorduk kendimize "Ne yapıyorum ben?" Tüm duvarlar yıkılsa geriye ne kalırdı mesela. Karmaşa ve kaos içinde bıraktı. Biz tüm bu karmaşanın içindeki düzeni gördük ne kadar güç olsa da. İşte o anda başka bir pencere açıldı içimizde. Tanımsızlığın tanımıydı bu. Ama tanımlayamıyorduk. Başta aklı sorguladı fakat ardından aklı sınırlarına kadar zorladı. Özgürdü. Yazarın kelepçeleri yoktu bu sefer. Zor olan da bu değil miydi zaten?

Yazarın bildiği ve güvendiği duvarlardan güvenliğini kaybedeceğini bile bile ayrılması zor şey doğrusu. Orhan Pamuk işte bunu yaptı. Başka metinlerden almak, harmanlamak, yaratıcılığın sembolüydü onun için. Zıtlıkları aynı anda kullanmak sorun değildi.

Bu parçalardan kendi bütününe yaratabilenlerdendi o. Çoğulcuymdu. Farklılıkların farkında ve kabul etmişti hepsini. Peki ya anlatıcı meselesi? Bir anlatıcının olması hayal gücümüze kelepçe vurmaz mıydı? Hani özgürdük? Bu sebeple birçok anlatıcı vardı onun metinlerinde.

Bazıları para bulabilmek için hikayeler anlatırdı hapisane köşelerinde, bazıları da bir kenarda bulduğu bir kitabı bir odada okuduktan sonra başka bir odadaki bir masaya geçip aklında kalanlarla o kitabı çevirirdi. Bu kadar özgürdü işte. Zamanda yolculuk ederdi o. Padişahlar, vezirler, salgınlar, astronomi ve toplu tüfekler...

Daha önce tanışmamışlarsa dost ederdi onları. Özgürdü hayatları birbiri içinde eritirken.

Tüm bu özgürlüğün ardında anlattıklarım bir “şey” bile değil. Ah!..şu her şeyi kelime duvarları ardına koyma hastalığımız yok mu?

Rüya Mektubu

Bir oyun bahçesi...

Kandırıldım! Yok yok ben yanlış anladım kesin. Acaba? Ama nasıl?

Bir yolculuğa çıktım. Keşif yapıyorum. Bana doğrultulan bu aynadan kaçıyorum sanki. Ne göreceğim ki? Kendimi. En korktuğumu. Kaçıyorum tıpkı Hoca mı Venedikli mi bilemediğim o kişi gibi. Korkular yarışabilir mi peki? Bu yüzden mi tüm itiraflardan sonra “Hoca'nın” kendini hor görmesi?

Şimdi tam karşımdalar. Hoca ve Venedikli. Merak ediyorum onları. Benimle bir oyun oynamak istediler. Kabulüm. Bir dönüşüm başladı bende de. Ama sakın söylemeyin. Bu her şeyi birbiri ile bağlantılı görme hastalığının bir parçası sadece.

Hanginiz sesleniyorsunuz bana? İtiraf et Hoca! Sensin değil mi? Ruhuna böylesi karışan bir diğer ruhu anlatmak kolay mı? Ya Faruk Darvinoğlu! O da kimin nesi? Nasıl bir oyun oynuyorsunuz bana. Kimsen kim! Neden duygularıyla böyle oynuyorsunuz. Tamam bu bir anı kitabı ya da bir günce ancak kimin ruhuyla yazıldı bilmezken nasıl bir bağ kurayım. Bilme hastalığı tüm ruhumu kapladı.

Ya sen Venedikli'li? *Geçmişini inanılır kılmak için* yazıp tek bir satırını okuyamadığın itiraflardan sonra nasıldın? Veba'dan korkmanı anlıyorum. Korktun çünkü biliyordun. Korkmayanların bilgisizliği güven vermedi belki de. Korku bilgiden doğdu. Ya sen de bilmeseydin? Ne olacaktı o zaman? Senin zayıf noktan da buydu işte! Hoca senin korkularını ortaya çıkardı. Sen de onun korkularına ayna oldun. Gölgeleğiniz güneş battıktan sonra da devam etti. Hani bana sesleniyorsunuz ya arada? İtiraf ediyorum gerçekten de yaşlılığında simetriyi hikâyelerde daha da arar olurmuş insan. Ben bir kaşif, bazen de gezgin oldum. Çamurlu camdı belki de gördüğüm oysa ben yaldızlı bir ayna hayal ettim. Suçum ne peki? Ben de bu yüzden yazıyorum bu mektubu. Kimim ben? Asıl şimdi yazmalıyım işte. Bunca zamandır başkasının dünyasından baktığım kendimi ilk kez görebilmek için.

Senin gibi.

Sana sadece rüyalarımı anlatabilirim. Gördüğüm bir rüyadan sonra kalemimi alıp yazmaya başladım ben de. Rüyalarım da bir yansıma misaliydi. Onları gerçekten görüyor muydum? Yoksa rüyalarımın yola çıkıp bir sona varma çabam mı vardı bilmiyorum. Birbirinize dönüşmeniz gibi ben de kendime dönüştüm. Bir tablo çizdim kendime rüyalarımın. Görüyorum artık onları. Kanlı canlı. Bir portre misali. Siz varsınız üzerinde. Hanginiz fark eder mi? Yazdığım bir diğer mektubumda Galip olmuşum ben. Şeyh Galip gibi... Rüya'mı ararken bulmuşum kendimi. Yoksa sadece bir parça mıydı bulduğum?

Endiše, Kontrol ve Farkına Varmak

Rümeysa ARSLAN

1) Hatırlaman Gereken İlk Şey

Etrafında olan şeyler karşısında hiçbir gücün yok, olacak şey olur ya da olmaz ancak etrafındaki bu olaylara nasıl tepki vereceğın senin elinde.

Stoacı felsefeye ilk adımınızı attığınızda, felsefenin sizi kontrol edip edemeyeceğınız şeylerle karşıladığını görürsünüz.

“Hayattaki en önemli görev basitçe şudur: Meseleleri tanımlamak ve ayırmak, böylece kendi kontrolüm altında olmayan ve gerçekte kontrol ettiğim seçimlerle ilgili olan dışsalları kendime açıkça söyleyebilirim. O zaman iyiyi ve kötüyü nerede arayacağım? Kontrol edilemeyen dışsallarda değil, kendi içimde kendime ait olan seçimlerde...” Epiktetos, Söylemler.

Hava nedeniyle bir uçuş ertelenirse uçuş personeline ne kadar bağırsanız bağırın fırtınaya son veremezsiniz. Ne kadar istesenez de boyunuzu, doğduğunuz ülkeyi, ailenizi seçemezsiniz. Ne kadar çok denerseniz deneyin, birinin size sevmesini sağlayamazsınız. Bunların ötesinde, bu değiştiremez olaylar için harcadığınız zaman, değiştirebileceğınız olaylar için harcamadığınız zamana eşittir.

Bağımlılar çocuklukta maruz kaldıkları istismarı değiştiremezler, yaptıkları seçimleri ya da sebep oldukları acıları geri alamazlar. Ama şu anda sahip oldukları güçle geleceği değiştirebilirler. Epiktetos’un dediği gibi şu anda yaptıkları seçimleri kontrol edebilirler.

Aynısı bugün sizin için de geçerli. Gününüzün hangi bölümlerinin kontrolünüz altında olduğunu ve hangilerinin olmadığını açıklığa kavuşturmaya odaklanabilirseniz, sadece daha mutlu olmayacaksınız, aynı zamanda kazanılamaz bir savaşla savaştıklarınızı fark edemeyen diğer insanlara karşı belirgin bir avantajınız olacak.

Etrafında olan şeyler karşısında hiçbir gücün yok.

2) Endişenin Daha İyi Olabilecek Seni Tüketmesine İzin Verme

Akışına bırak ancak planın da olsun.

Marcus Aurelius, imparatorluğu devraldığı zamana kadar kolay bir hayatı olmamıştı. Babasını üç yaşında kaybetmişti, değer verdiği öğretmenini kaybetmişti. Kaderi Hadrian’ın seçimi yüzünden bozuldu. Faustina ile 30 yıllık evliliği boyunca 14 çocuğu oldu. Ve sonra elbette tahta yükseldikten sonra, akıl hocası Hadrian’ı ve sevgili üvey babası Antoninus’u kaybetmek zorunda kaldı.

Sonra ne oldu? Veba. Seller. İşgaller. Darbeler. Bir iç savaş. Eski bir tarihçinin yansıttığı gibi hak ettiği iyi şansla hiç tanışmadı. Ama aynı zamanda tam olarak beklemesi, hazır olması gerekenle tanıştığını da söyleyebiliriz. Tarih, “birbiri ardına dizilmiş lanetlenmiş olaylar”dır. Peki, tarih neyden oluşur: Hayat.

Hayat birbiri ardına dizilmiş kaotik olaylar bütünüdür. Ailen boşanıyor. Düşüp bacağını kırıyor-sun. Sana hiçbir şey katmayacak bir iş için dünyanın öbür ucuna taşınyorsun. Çocuklarından birinin hastalığı var. Ekonomi çöküyor. Komşun pisliğin teki. Yüksek tansiyonun var. Süt ürünlerine alerjin olduğunu öğreniyorsun. Birbiri ardına, birbiri ardına.

Stoacılar hayat için zihinsel ve duygusal olarak hazırlıklı olmamız gerektiğini söylüyor. Bir olay seni şaşırtıyorsa, bu senin hatan. Çünkü tarih bunu zaten önceden öngörmüştü. İkincisi, bunun için fiziksel

antrenman yapmamız gerektiğidir. Marcus sık sık hasta olmasına rağmen güçlü bir yapıya sahipti.

Epiktetos, cehennem kadar sert olmasaydı, birbiri ardına Roma köleliğine, işkenceye, sürgüne, yoksulluğa, tek birine bile katlanabilir miydi? Epiktetos bir köle olarak doğdu ancak gücüyle özgürlüğünü kazandı, Roma'da ve Yunanistan'da hocalık yaptı.

Ya sen? Hazır mısın? Eğitimi aldın mı? Çünkü son birkaç yıl ne kadar delice geçmiş olsa da kesin olan bir şey var ki gelecek yıllar birbiri ardına, sonuna kadar, bir, iki, üç, dört olacak.

*Akışına bırak
ancak planın da olsun.*

3) *Sürekli Endişe Etmeden Başarılı Olup Olmadığını Nasıl Bileceksin? Hayatını Nasıl Ölçeceksin?*

Hayatınızı başardıklarınızla ölçmek caziptir hatta doğaldır. Kaç savaş kazandın? Ne kadar para kazandın? Ne kadar zevk tattın? Kaç onur yaşadın veya aldın?

Fakat stoacılar nihayetinde bu şeylerin anlamsız olduğunu bilir. Sonuçta, hiçbir şey değiller. "Büyük İskender'e ne oldu?" diye sordu Marcus?

Katır şoförüyle aynı yere gömüldü. Fatihlerin, zorbalının ve sapıkların kovaladıklarını elde etmek için vazgeçtikleri şeylere bakın, dedi. Alkış, şimdi ne? Bu tezahürat gerçekte neydi? Toz. Hiçbir şey. Dillerin çınlaması.

Hayatımızı tek bir şeyle ölçmeliyiz: Erdem. Doğru mu yaptık? Doğru mu söyledik? Bunu destansı bir ölçekte mi yoksa kendi evimizin sessiz sınırlarında mı yaptığımıza bakılmaksızın, önemli olan budur. Sokrates ve Cato, stoacılar göre, elde ettikleri şöhret yüzünden değil, ilkelerine olan sarsılmaz bağlılıklarından dolayı büyük adamlardı. Summum Bonum: En yüksek iyilik, erdem demektir. Bu zor zamanlarda bir hayatı ölçtüğümüz şey budur. İyi zamanlarda da. Başkaları için ne yaptık? İyi bir karakteri somutlaştırdık mı? Felsefeyi somutlaştırdık mı? Yoksa sadece konuştuk mu?

*İskender'e ne oldu,
diye sordu Marcus? Katır
şoförüyle aynı yere gömüldü.*

Çizim: Rümeyisa ARSLAN

Küçük Ay Işığı

Sude Naz YILMAZ

“Herkes ay gibidir ve herkesin içinde kimseye gösteremediği bir karanlık taraftı vardır.”

Ben Kamer. Doğduğumda bana bu ismi vermiş hemşire hanım. Annem verememiş çünkü kendi canını benimkiyle değiştirmiş ve bu dünyada beni yalnız bırakıp gitmiş. Babam ben dört aylıkken şehit olmuş, onu da görememişim.

Senden özür dilemiyorum bebekliğim, özür dilemesi gereken ben değilim.

İsmimin anlamının “Ay” olduğunu öğrendiğimde, her gece kendime bunu hatırlatarak uyumaya başladım. Dedim ki kendime, “Yalnızsın ama yalnız olman eşsiz olmadığın anlamına gelmez.”

Dört yaşına kadar teyzemler bakmış bana, öyle söyledi yetimhanedeki müdire hanım. Sonra onlara yük olmaya başlamışım. Onlar da beni bırakıp gitmişler. Arada sırada beni kontrol etmeye geliyorlardı ama bir süre sonra bunu yapmalarını istemedim. Onlar da gelmeyi bıraktılar.

Senden özür dilemiyorum küçüklüğüm, özür dilemesi gereken ben değilim.

İlkokula başladığımda o kadar öğrencinin arasında yalnızlığım dikkat çekmediği için kendimi şanslı hissetmişim. Ta ki oyun oynamamız gereken derse kadar. Oysaki körebe oynuyordunuz. Neden beni yanınıza almadınız? Beni en iyi oynadığınız oyunun piyonu yapmaktan mı korktunuz?

Senden özür dilemiyorum yedinci yaşım, özür dilemesi gereken ben değilim.

Liseye geçtiğimde ilk defa arkadaşım olmuştu. Dedim ki kendime, “Bak sonunda senin de bir ışığının olduğunu fark etti birileri.” Ama yanılmışım.

Hayatımı açtığım ilk kişi benim sırlarıma sadık kalamadı. Ve bana dedi ki, “Hayır, sen sadece Ay’sın, Güneş’in ışığı olmadan bir hiçsin. Yıldızların bile ışığı var ama senin yok.”Dediklerin yanlış diyemedim, “Benim de bir ışığım var ama siz Güneş’e odaklandığınız için benim güçsüz olduğumu düşünüyorsunuz. Yanılıyorsunuz, ben eşsizim.” diyemedim.

Senden özür dilemiyorum gençliğim, özür dilemesi gereken ben değilim.

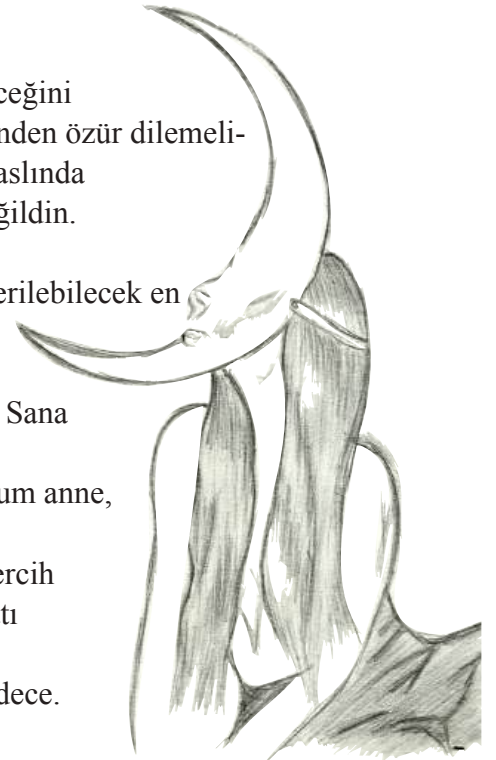
Büyüdüm. Bir mesleğim bile oldu. Küçükken bir köpek beni kovalamaya başlamıştı, ben de yetimhaneye doğru koşarken düşüp yaralanmıştım. Dizim kanıyordu ama pansuman yapamamıştım. O an kendime söz vermiştim,

“Şimdi küçüğüm. Küçük olduğum için iyileştiremiyorum kendimi, güçsüz olduğum için değil ki... Büyüyünce doktor olurum, o gün daha büyük yaralar alsam da kendimi iyileştirebilirim belki.” Sözümü tuttum küçüklüğüm, kendi yaralarımı değil ama diğer insanların yaralarını iyileştirebiliyorum artık. Ama nereden bilebilirdim ki büyüdüğüm zaman insanların doktorlara zarar vermeye başlayacağını.

Senden özür dilemiyorum Kamer, özür dilemesi gereken ben değilim.

Bence hep yalnız öleceğini düşündüğün için kendinden özür dilemelisin Kamer. Çünkü sen aslında hiçbir zaman yalnız değildin.

Doğduğumda bana verilebilecek en güzel ismi verdiğiniz için size teşekkür ederim hemşire hanım. Sana sadece tek bir noktada kızabiliyorum anne, keşke benim hayatım yerine kendi hayatını tercih etseydin. Bana bu hayatı hediye ettiğin için sana teşekkür edebilirim sadece.

Sana da teşekkür ederim baba, yaşadığım toprakları korumaya çalışırken kendini feda ettiğin için.

Biri bana ailemi sorduğunda size Almina ismini verdim. O şekilde anlattım sizi.

Körebe oynarken beni yanınıza almadığınız için size de teşekkür ederim. Sayenizde arka bahçeye geçtim ve orada otururken yanıma gelen, gözleri masmavi o güzel kediyle tanıştım. Ona Azur ismini verdim. Sana teşekkür ederim Azur, beni yalnız bırakmadığın için.

Bana herkese kolay kolay güvenmemem gerektiğini öğrettiğin için sana teşekkür ederim Ahter. Evet sana Ahter ismini verdim. Çünkü sen yıldızları Ay'dan daha çok severdin öyle değil mi?

Sana teşekkür ederim Güneş, bana sevgiyi ve aşkı öğrettiğin için. Sana Güneş ismini verdim. Sanılanın aksine sana muhtaç olmadığımı, sadece birbirimizi tamamladığımızı herkes bilsin istedim.

Size teşekkür ediyorum kızlarım Mia ve Mehir, bana anne olmayı öğrettiğiniz için.

Sana teşekkür ediyorum küçüklüğüm, bana doktor olup her insanın yarasına dokunabilmeyi öğrettiğin için.

Aslında en çok size bu teşekkürlerim; bebekliğim, yedinci yaşım, çocukluğum, gençliğim ve Kamer. En çok size. Hep yalnız ölmekten korktun. Bak şu an ölüyorsun ama yalnız değilsin. Bitti hayatın. Ama mutlu bitti.

Yalnızlık her insanın hayatında farklı bir rolü oynardı. Senin hayatında mutluluğa sebep oldu. Sen her mutsuzluğu mutluluğa çevirdin Kamer. Başardın Küçük Ay Işığı. Başardık.

Kamer: Ay

Mia: Parlayan

Azur: Mavi

Mehir: Ay parçası

Almina: Güneş tutulmasında oluşan kızılık

Ahter: Yıldız

Çizim: Rümeyza ARSLAN

Nerede Benim Emzik Şekerim?

Zehra Nur DEMİRTAŞ

Eski, samimi, neşeli günler
Ah nerelerdeler!
Sobada pişen kestane sıcaklığını
Ariyor, robottan hallice gençler

Önceden bakkal amcalar vardı.
Şimdiki şekerlerse hep aynı.
Seyyar satıcılar yürek ısıtırdı.
Köz mısırın bile tadı kalmadı.

Hani 80'lerin şarkıları,
İnsanlığı, birliği aşılardı.
Anlamsız sözlere ritim tutmak
Ne zamandır sanat adı aldı?

Orhan Veliler zamanı,
Yazılan her harfin bir anlamı vardı.
Eline kalem alan yazıyor artık,
En çok satan aşk masalını.

Eski samimi neşeli günler.
Ah nerelerdeler!
Kapın gelin topaçlarımızı.
Gözü dolu yürekler, sizi bekler.

Huysuz İhtiyar: Oğuz Aral

Rabia ENGİN

“ Bir kere ben resim hayal edebiliyorum... ”

“Yazarlık kötü bir şeymiş, iyi ki geç başlamışım.” demiş Oğuz Aral. Birçok sebebi var bu sözün tabii ki. Yazarlar resim hayal edemez, kelimelerle düşünürler, fakat Oğuz Aral kendini bildi bileli kelimelerle değil, çizgilerle düşünmüş. Tabii bu kendisinin iyi bir yazar olmadığı anlamına gelmiyor. Yazarlık tehlikeli iş üstadı göre, bir cümle neyse odur! Beğenmediğiniz çizgiyi silip yerine yenisini çizmek kolaydır da, sözcüklerle öyle istediğiniz gibi oynayamazsınız. Kendisinin deyimi ile “ Gaydırı gubbak Cemile’ m işte!”

Çok yönlü bir insandı Oğuz Aral. Karikatürist, yazar, yönetmen, pandomim sanatçısı, öğretmen, baba, eş, Sezen Aksu’nun yol haritası olarak gördüğü, insan

sarrafi ve mizah üstadı bir insan. Evet, Metin Üstündağ’ın dediğine göre sizinle yarım saat konuşsa kaderinizi okuyabilir hatta değiştirebilirdi. Ayrıca hiç bilmediğiniz, gizli kalmış yanlarınızı karikatür denilen araçla nasıl ortaya çıkarabileceğinizi şıp diye gösterirdi. Büyük sanatçı yani. Sanatın birçok noktasından okuyucu ve izleyicisine el uzatan biri.

14 yaşından itibaren çizimlerini halka sergilemek için dönemin en bilindik dergilerine karikatür çizmiş, ömrünün devamında kendi yönettiği dergilerde ve kitaplarda da sayılamayacak kadar çok karikatürleri yayımlanmıştır. Henüz 22 yaşındayken bir pandomim tiyatrosu kurmasıyla tiyatro ve yazarlıkla olan ilişkisi başlamış ve pekişmek ile beraber birçok başarıya hatta rekora imza atmıştır. Müşfik Kenter’in tam yirmi iki yıl boyunca oynadığı tek kişilik oyunu yönetmesiyle olmuştur bu rekor. Beş binin üzerinde sahnelenerek en uzun süreli ve en çok sahnelenen oyun unvanını kazanmıştır “Bir Garip Orhan Veli”. Aynı zamanda tüm bunların yanında, bir de dekor tasarımını ve yazarlığını yaptığı “Huysuz İhtiyar” oyunu da uzun süre sahnede kalmıştır. Kendisi aynı zamanda köşe yazarlığı da yapmıştır.

“ **Kimse bana ‘Aman ne kadar iyi yönetmensin’ demedi.** ”

Yaptığı işin ‘Karikatürcünün yaptığı tiyatro’ olarak adlandırılmasını istememiştir hiçbir zaman Oğuz Aral. Bir konuşmasında insan bir işi daha önde görünen şekilde yaparsa, o işin o kişinin kimliği haline geldiğinden bahsetmiştir. Ardından da eklemiştir: “Halbuki ben hiç karikatür yapmasaydım, mis gibi önde gelen bir tiyatro adamı olur muydum? diye düşünüyorum.”

Hasan Kaçan, Latif Demirci, Mehmet Çağçağ, Me- tin Üstündağ ve Gani Müjde gibi şimdinin tanınan karikatürist ve mizah ustalarını o zamanlar kurduğu Gırgır dergisi'nin çatısı altında yetiştirmiştir. Aynı za- manda dünya genelinde en çok satan üçüncü mizah dergisi olan Gırgır'ın, birtakım sebepler yüzünden yaklaşık on yedi yıl boyunca yayın hayatına devam ettikten sonra el değiştirmesinin ardından Oğuz Aral ekibini beraberinde götürüp Avni dergisini kurmuştur.

Dönemin diğer dergilerine kıyasla çok ayrı bir mizah anlayışına sahiptir Gırgır dergisi. Öncesinde sürekli politikacılarla ve 'bizden olmayan insanlarla' dalga geçilse de Gırgır, okuyucusuyla dalga geçmedi. Eleştirmesi en kolay kişi okuyucunla arana girmeyen üçüncü kişilerdir der Oğuz Aral, "Bir nevi dedikodu yapmak gibi bir iş"tir, kendinle dalga geçmek ise bir o kadar zordur fakat en zoru okuyucunla alay etmek- tir. Oğuz Aral kitleleriyle kurduğu bağ sayesinde bunu başarmış ve akıllarda unutulmayacak bir isim, bir ah- bap olmuştur.

Hatta öyle ki, özel bir hikâyeye rastlarız Avni karikatürlerinin toplandığı kitabın girişinde. Yaşar Kemal'in yıllarca yolunu gözlediği, çıktığı vakit önsözünü yazmak istediğini çokça dile getirdiği ki- taba neden bir okuyucu mektubuyla başladığını an- latır bize Oğuz Aral. Sevgili okuyucu, Oğuz Aral ile gençliğinden yaşlılığına öyle güzel bir bağ kurmuştur ki, mektubunda kendi torunu dahil olmak üzere yeni nesile de bu kitapları armağan etmek istediğini söy- ler. Bunun için ricası Avni karikatürlerinin bulunduğu bir kitabın basılmasıdır. Oğuz Aral bu mektubun na- hifliğinin kendisini çok etkilediğini söylemiş ve Yaşar Kemal'den af dileyerek okurunun mektubunu önsöz olarak kitaba almıştır.

"Vites Mahmut", "Hayk Mammer", "Köstebek Hüsnü", "Utanmaz Adam" ve "Avanak Avni"

Kendisi de gençken oluşturduğu bu karakterlerden en çok Avanak Avni ünlenmiştir. Öyle ki yurtdışında toplumsal kampanyaların yüzü bile olmuştur bizim Avanak. Türk gencine, yani okuyucusuna bakarak bu karakteri şekillendirdiğini söyler karikatürist Oğuz Aral. O dönem karakter o kadar halktan biri olmuştur ki herkes etrafından birini Avni'ye benzetmiştir. Oğuz Aral, gençler kabul etmek istemese de bunun 'herkesin aslında birer Avni olduğunun' göstergesi olduğunu söyler. Kendini zeki, bitirim, uyanık ve dayanılmaz çapkın zanneden fakat aslında meteliksiz, ezik ve epeyce de avanak bir gençtir Avni. Konuşmayı bile sökmemiştir henüz; tatlı, saf bir avanaklıktır onunki. Tam bir mahalle çocuğudur, sürekli ondan bundan dayak yer, bir de mahalle aşkı Leyla vardır.

“ *Aaaa gene huysuzum! Nüfus kâğıdı bu, değişmez...* ”

Oğuz Aral, oldukça üretken geçirdiği hayatını kendisinin tabiriyle beyindeki 'enayi bir pıhtı' yüzünden yitirmiştir. Yaşlılığında ne kadar huysuzlaştığını söylese de komikliğinden, mizahından hiçbir şey kaybetmemiştir. Yaşlandıkça artık sadece kendi için çizmek istediğini, zaman kısıtlamalarına tahammül edemediğini söyler, nitekim öyle de yapar. Bir küslük mü var, işlerinizi göremiyoruz hiç diye sorulunca yaşlılığın üretme zorluğu getirdiğinden bahseder. "Ne işin var 60'lı, 70'li yaşlarla, diğerleri 30'larındaiken?" der. Bir küslük vardır yani.

İlk beyin enfarktüsünü geçirdiğinde konuşma zorluğu çektiği anlar olmuş, öyle bir zamanda doktorlara kendini, konuşarak değil çizerek anlatmıştır. Yedisinde kendisini nasıl en iyi ifade ettiyse, yetmişinde de aynı yolu kullanmıştır. Yayınlarının durulması üzerine kendisini artık bir izleyici gibi hissedip hissetmediğini sorduklarında ise, iyi bir oyuncunun oynarken kendini dışarıdan da izleyebilmesi gerektiğini söylemiş ve eklemiştir:

"İzleyici olmam, birilerinin burnunu kırmayacağım anlamına gelmiyor."

ŞAKAYIK

Sedef Su DEMİREL

Sabahtan beri Karia tepelerini* karış karış dolaşmaktan bacaklarım şişmiş, stolam** ile togam*** birbirine karışmış pilosum**** güneşten korumaktan çok başıma ağrı yapmaya başlamıştı. Sabahtan beri hem benimle dolaşan hem de bana sahip çıkan ablam Castalia daha da perişan görünüyordu.

“Castor! Ayrılma yanımdan. Buraya gel çabuk.”

“Geliyorum abla!”

Ayaklarımı sürüyerek Castalia’ya doğru yürüdüm. O da en az benim kadar yorulmuş olacak ki çimenlerin üstüne Romalı bir kızın edebine yakışmayacak şekilde kendini bırakmış, bulutları seyrediyordu. Gözünü bulutlardan ayırmadan yarım ağızla “Aç mısın?” diye sordu. Bunu der demez parlayan gözlerle yemek sepetine bakmamı fark etmiş olacak ki ben demeden sepetten bir parça ekmek ile peynir çıkararak bana uzattı.

Ağzım ekmek ve peynir dolu bir şekilde ablama 50. kez ne aradığımızı sordum.

“Şakayık, Castor. Şakayık. Böyle pembe ya da kırmızı renkte pul gibi yaprakları olan bir çiçek. Zamanında anneme yetiştirmemiz lazım yoksa yine gebeliği seninki gibi sancılı geçecek.”

“Şakayık ha?”

Ben de ablamın yanına uzanıp bulutları seyretmeye daldım. Bir anlığına da olsa Karia’nın kavurucu sıcağı ve yapmamız gereken her şeyi unutup boş bir şekilde bulutlara baktık.

“Ah Castalia, bak şakayık!”

Castalia bir anda kafasını çevirip etrafa bakınmaya başladı. “Nerede?” elimle yukarıyı işaret ettim. “Bak yukarıda şu bulut tam senin anlattığın şu şakayığa benziyor” Castalia elini alnına götürüp çimenlere kendini bir daha atarak bir of çekti.

“Şakayık gerçekten de yukarıda. Ancak o bizi bulmak isterse bulabiliriz.”

“Nasıl?”

“Sen şakayık kim bilmiyor musun? Ah tanrılar! Dua edelim de Artemis sana takmasın.”

“Anlat da bileyim o zaman” diyerek somurttum.

“Tamam tamam bak şimdi..”

Castalia anlatırken bir yandan şakayık bulutu inceliyor bir yandan ise ağzıma ekmek ve peynir tikiyordum.

Eskilerde yani henüz hekimler hekim değil iken, ilaçlar zehir iken, insanlar en küçük hastalıktan ölür iken Zeus insanların dertlerine çare bulması için şifa tanrısı Asclepeus’u atamış. Asclepeus ise zeki bir yol izleyerek insanları teker teker iyileştirmek yerine köy köy gezerek zeki çocukları kendine çirak olarak almış. Ama bu çiraklardan öyle biri varmış ki namı Olimpos’un eteklerinden zirvesine kadar yayılmış, Ares’in asırlık savaş yaralarına merhem olmuş, Poseidon’un su perilerini iyileştirmiş, kısacası eli neye değse şifa getiren bir öğrencisiymiş, Asclepeus’un küçük çırağı Paeon.

Paeon’un yıllarca gezmediği köy, gitmediği kasaba kalmamış. Sayısız insan iyileştirmiş, hayat kurtarmış. Fakat nereye gitse, kimi iyileştirse Paeon’un aklında her zaman bir sıkıntı kalır, kendini yeterli hissetmezmiş. Bu sıkıntının sebebi kadınların doğum sancılarınıymış. Paeon’a göre bir kadın, bir insan dünyaya getirmek gibi mucizevi bir şey yaparken sancı çekmemeli hatta pamuklar üstünde hissetmeliymiş. Ama nereye giderse gitsin hangi çiçeği denerse denesin hiçbirisi istediği sonucu vermemiş.

Birgün yine araştırma yaparken dolandığı ormanda Artemis ve avcılarına rastlamış. Normalde erkeklerden hoşlanmayan Artemis Paeon’un niyetini anlayınca ona yiyeceklerinden ve ganimetlerinden sunmuş. Paeon ise bu cömert teklifi reddederek tek istediğinin hastalara yardım etmek olduğunu söylemiş.

Bunun üzerine Artemis 12 büyük tanrıdan biri olarak onun ölümlülerin basmasının yasak olduğu topraklarda araştırma yapmasına izin vermiş. Bu habere çok sevinen Paeon eşyalarını topladığı gibi yasaklı Olimpos topraklarının yolunu tutmuş.

Paeon mutluymuş mutlu olmasına fakat bu haberi duyan Asclepeus hiç mutlu olmamış. Aksine böyle kutsal bir görevin Artemis gibi bir tanrıdan ona verilmesini kiskanarak kendi öğrencisine kin beslemeye başlamış.

Gün geçmiş, haftalar geçmiş Paeon kutsal Olimpos topraklarını karış karış aramış da aramış. Hiçbir şey bulamamasına rağmen ümidini yitirmemiş ‘bir sonraki gün’ diyerek başını ağaca yaslamış. Fakat bir sabah dolu bir sancıyla uyanmış. Her tarafı yılan ısırığı içinde zehirleri teninden akan perişan vücudunu

bulmuş. Tabii ki zehri gördüğü gibi tanımış Paeon.

Biricik hocasının panzehirsiz zehri. Gözleri uyuşurken son kez ellerini açmış, Artemis'ten özür dilemiş ve Zeus'a dua etmiş. Onun ölmekte olan derisi güzel kokulu taç yapraklara, gözleri çiçek tomurcuğuna dönüşmüş. Paeon'un son dileği ise çiçeğin özü olmuş.

“CASTOR!”

Ablamın haykırışıyla olduğum yerden sıçrayıp gerçekliğe döndüm.

“Bütün yemeği yemişsin!”

“Yani şimdi Paeon şakayığa mı dönüştü?”

Kendi sorusunun cevabını alamayacağını anlayan ablam dik dik bana baktı.

“Tabii ki şakayık oldu Castor, başka ne olacaktı? Sana neden bu hikayeyi anlattım sanıyorsun?”

İçimden mırıldanarak “Hımm” dedim. Bütün bu Paeon ve şakayık hakkında kafam allak bullak halde ablamın sepetteki son kırıntıları kazmaya çalışmasını izledim.

“Ben de bir gün Paeon gibi bir doktor olacağım.” ablam şaşkınlıkla bana döndü. “Hiçbir hastam ölmeyecek hatta acı bile çekmeyecek.” Ablam peynirden vazgeçip umutsuz bir şekilde sepetin kapağını kapatıp bana dönerek güldü.

“Aman aman, önce bir şakayık bulmayı becer de sonra doktorluk tasla.”

Ayaklanan ablam stolam ve togamı düzeltirken homurdanmaya başladım. “Hıh, göreceksin en güzel şakayığın bulacağım, annem tıpkı Paeon'un istediği gibi acı çekmeden pamukların üstündeymiş gibi doğum yapacak görürsün.” Eliyle son ekmek kırıntılarını üzerimden silkelerken ağzının ucuyla “Hımm” yaptı.

“Eh! Hadi bakalım küçük doktor. Tez bul şu şakayığın da eve gidelim.”

Ağzımda bir sırıtışla sanki daha yeni dolanmaya başlamışız gibi tepelerde yeniden koşturmaya başladım. Bu sefer ne aradığımı bilerek.

Şakayık Çiçeği: Yunanca adı Paeon'dan gelen Peony'dir. Ege bölgesi ve Toros dağlarının eteklerinde yetişir. Geçmişten günümüze sancılarda, kronik ağrılarda ağrı kesici olarak kullanılır.

Karia:* Günümüzde Aydın ve Muğla illerini içine alan eski Roma kenti.

*Stola**:* Eski Roma'da kıyafet olarak giyilen beyaz çarşaf.

*Toga***:* Stolanın üzerine bağlanan kuşak.

*Pilos****:* Eski Roma'ya ait huni şeklinde samandan şapka.

Küçük Şiirler

Ali Ensar ÖZGEN

Tahta kapıyı açtı, önce tam bir sağ, sonra yarım sol adım ile kendini sandalyeye attı. Geriye gitmiş tekerlekli sandalyeyi masaya çekti ve günlüğünü aradı. Defterin ortalarındaki bıraktığı sayfayı buldu. Bilgisayarından bir şarkı açtı ve açık kapıya baktı. Ailesinin bu şarkıları dinlerken yakalamasını istemediği için kapıyı kapattı. Ve sonra en yoğun duygularıyla şu dizeleri yazdı:

*Dudaklarından duymamışken bir kere merhaba
Çok kez gördüm kalp parçalayan gözlerinden;
Demem bundan sonra "seviyorum hâlâ"
Bu mısıralar kan ağlar son defa.*

Noktayı koydu ve çalma listesine karışmış alakasız bir müzikle, elleri çenesinde brüt 9m² odasında dalabileceği en uzak yere yani askılığa dalmıştı. Gözleri uzun süre kapalı kaldı. Daha sonra ayılır gibi oldu ve rüya görüp görmediğini düşündü. Biraz önce gördüğü şeyleri hatırlamıyordu ama bir şeyler gördüğüne emindi. Bi' umut hatırlarım diye ellerini çenesine götürüp askılığa tekrardan baktı ve bir hareketlenme gördü. Havanın da kararmasıyla insan simasındaki paltolarda bir hareketlenme gördü. İnsanimsı bir şey kapuşonunu askılıktan kurtarıp ona doğru döndü. Hemen korkuyla gözlerini kapattı. Garip şeyin ona doğru yaklaştığını duydu. Yavaşça ellerinden defterin kaymasıyla akrobatik bir manevrayla takla atıp defterine tekrardan sahip oldu. Ve "Sen insanların özellerine karışmaya utanmıyor musun?" dedi, sanki her gün askılık canavarı görüyormuş gibi.

-Peki, sen benim vaktimi harcamaya utanmıyor musun?

"Ben sana ne yapmış olabilirim" diye soracakken onu biraz daha süzdü. Çok çekici bir kırmızı tonunda ten rengini ve kafasındaki kalp işaretine benzer iki boynuzu gördü ve "SEN" diye bağırdı evde kimse yokmuş gibi.

-Sen aşk tanrısı mısın?

Dedi ve tüm dünyadan yankılanan inanılmaz baslı bir ses ile:

**"HAYALE BENZER BİR
YANIM MI VAR? "**

-Hey hey hey dostum, Çal Sokağı'nda benim evim. Burada çok mitolojiden bahsediliyor da ondan sordum, yoksa alakam yoktur, dedi. Tahmin edeceğiniz üzere sanki her zaman böyle ses duyuyormuş gibi.

-Kusuruma bakmayın Çal Sokağı yazarla... pardon sakinleri.

-Peki sen niçin buradasın yaratık ağabey?

Yaratık parmağını şıklattı ve ortadan kayboldu. Sonra Küçük Şairimizin duymadığı bir yerde bir daha şıklattı ve Şair'in arkasında belirdi. Küçük Şair hayatında bu kadar kötü bir koku duymamıştı ve kusma refleksiyle öne atıldı. Defteri masaya koydu ve refleksini durdurduğu için karın ağrısıyla boğuşmaya koyuldu. Canavar çok sinirlendi ve arkasını dönüp camdan gördüğü her yeri yangına çevirdi. Sonra bir parmak şıklatmasıyla Küçük Şair'in midesini eski haline döndürdü ve o 'Tüm dünya sizi duyabilseydi ne söylediniz?' sorusundaki mikrofonu sahip Canavar konuştu.

**"BU BÖYLE OLMAMALIYDI
AL ŞU DEFTERİNİ! "**

Defterini eline aldı Şair. Canavarın bir parmak şıklatmasıyla elinden kayboldu defter. Yaptığı bu harika yeteneğin verdiği özgüvenle sinsisi bir gülüş attı. Evet. Ne Küçük Şair ne de insanlık tarihinden kadim emanetler böyle çirkin bir gülüş görmemişti.

Atıldı birden Küçük Şair:

-Sen insan değilsin.

-Gördüğün üzere.

-Peki neden buradasın? 51. Bölge'de olman gerekmiyor mu? Karanlık orman teorisi falan diyorsan uzaya "Gelin bizi öldürün" diye sinyal gönderen de ben değilim. Uzaylılara da inanmam -mazdım.

-Ne uzaylısı, NE UZAYLISI! (Anladığımız üzere o sestem. İlkel kabileler bunu duyunca ne yapacak ben de bilmiyorum.) Ben sadece bu iğrenç kâğıt parçaları için geldim.

-Bana bak, bir daha özel hayatıma iğrenç dersensin...

-EEEEEE (Ahh Kızıldere'ler'im)

-Taaaamaaaaam da nesi varmış günlüğümün.

-Evet sonunda bu konulara giriyoruz. Ne yazıyorsun günlüğüne, sen anlat.

-Her şeye gücün yetiyor da buna mı merak saldın? Sanki bilmiyormuşcasına soruyorsun bir de.

-Evet Küçük Şair, ilk kez doğru konuştuğunu gördüm.

-Yalnız böyle olmaz.

-Günlüğün bir insan olsaydı senden nefret ederdi biliyor musun?

Çizim: Nehir Dilek TULÜ

Evet. Bizi düşünmeden konuşmalarına devam ettiler. Ben size anlatayım: Küçük Şair günlüğüne bazen ödevlerini, bazen gün içinde yaptıklarını, bazen de sevdiği kıza şiirlerini yazıyordu.

-Var ya, ister beni sevsin ister nefret etsin hiç umrumda bile değil. Parasıyla değil mi arkadaş.

-Gerçekten edebiyata bakış açın bu mu? Seni gidi Küçük Şair.

“ Küçük Şair mi? Bu, bu, bu nasıl bi’
aşığılama? Neden küçük? ”

-İnan ben de bilmiyorum. Sanki adın öyleymiş gibi geldi bana hep.

Evet aslında benim koyduğum bir isim. Ama nerde anlatıcının değeri? Bizim görevimiz sadece anlatmak, akılda canlandırmak vesaire değil mi? Biz kimiz ki? Bazen çok yalnız hissediyorum kendimi. Hele ki okumayıp kenara attığınızda. Peki bu sayfaları okuyan olacak mı? Yoksa raflarda tozlanacak mı anlattıklarım? Neyse lafa tuttum sizi.

-Bak şimdi şiirin tanımını biliyor musun? Kim senin edebiyat öğretmenin?

-İnsanın içinden geçen duyguların kâğıda yazı olup akmasıdır şiir.

-Hani öyle bir şey söyledin ki. Kötü değil ama yani gereksiz veya fazla bir şeyler var sanki, işte anlamadım hangisi?

“ Sen aşk mısın? ”

-Bir şey anlatıyorum burda.

-Sen aşk mısın? Aşkın vücut bulmuş hali. Bu kadar çirkin olmasına asla inanmazdım.

-Ben çirkin değilim tamam mı!

-Demek ki sen aşkınsın.

-Öyle bir şey söylemedim

-Çirkin olmadığını söyledin ama aşk olmadığını söylemedin.

-Bu aşk olduğum anlamına gelmez ki.

Evet. Eee bu Küçük Şair küçüklükten beri böyledir. İnatlaşır da inatlaşır. Çocukluğunu bile anlatırım ama işte. Ben sanırım çok yalnızım.

Burada sadece bir şeyler izleyip kâğıda geçiriyorum. Kendimi bir ATM gibi yalnız hissediyorum. Sanırım sizi tekrardan lafa tuttum.

-Üzuldüm gerçekten durumuna Küçük Şair.

-Küçüğüz ama bizi de üzdüler.

-Sarılalım mı?

-Hayır.

HAYIR YAKLAŞMA!

Diye bağırdı. Ama nafile çoktan sarılmıştı Canavar. O dayanılmaz kokuyla çektiği acıları ben bile tarif edemem. Kim bilir kaç kere aşk acısı çekmeye razıydı bunu yaşamaktansa.

-Gerçekten aşk diye bir şey var yani?

-Bilmem.

-Sen bilmezsen kim bilecek?

-Bunu ancak sen bilirsin. Yani aşk, şiir gibidir. Senin günlüğün gibidir. Özeldir.

-Kişiden kişiye değişir mi?

-Gibisinden.

-Sen bilirsin, Kerem ile Aslı hikayesi gerçek mi?

-Olmaz olur mu hatta biliyor musun, ben onların ateşinden çıktım, o yüzden kırmızıyım.

-NE?

-Tabii ki yok öyle bir şey. Ben sana sabahtan beri ne anlatmaya çalışıyorum. Gerçek ya da değil, onları özel kılan şey edebî metindir. Gerçek olup olmamaları değil.

-Peki Enver Paşa gerçekten Naciye Sultan'a o kadar aşık mıydı? Onu İstanbul'daki tahtı parçalayacak kadar çok mu seviyordu?

-Gel bakalım istersen.

Canavar parmağını şıklattı ve geçmişe gittiler. Enver Paşa'nın heyecanlı bakışlarıyla karşılaştılar birden. Onları izlediler. Canavarın gözleri doldu.

-Evet. Enver'in aşk dediği şey bu.

Küçük Şair uzaklara daldı. Sağ ayağını kırıp sol ayağını uzatarak yerin üstüne oturdu. Kendi aşkını hatırladı. Birden müziğin de girmesiyle kendini hatıralara bıraktı. Kendini sanki bir 'sad edit'teymiş gibi hissetti. Her yerde "Messi derin düşüncelere dalmış gibi" sesi yankılanıyordu. Birden kendininkini sormak için Canavar'a baktı ki ne görsün. Canavar acılar içinde başkalaşım geçiriyordu. Ne parmağını şıklatabiliyor ne de o sestten çıkarabiliyordu. Zor bela "Durdur şunu!" dedi.

Ne yapacağını anlamadan telaşlanan Şair, acısını unuttunca birden Canavar eski haline geldi.

-Seni gerçekten bu dünyada en çok üzen şey Instagram editleri mi? Neler çektiğimi biliyor musun?

-Özür dilerim de anlamadım.

-Bak. Ben gerçek değilim tamam mı? Ben benim.

-Anlamadım

-Ben senin bilinçaltınım. Gerçekten bunca şeye inanıyor musun? Zamanda geriye gitmeler, parmak şıklatmalar. Hiç düşündün mü niye kaşık oyunundaki kaşık değil de parmak şıklatmak? Çünkü ben senin bilinçaltınım.

-Anlamadım, bilinçaltım neden günlüğüme karışıyor?

-Hatırlasana. "Beyaz teninin altındaki kırmızılık mı yakar benim kalbimi?" demek arabesktir. Edebî olan sadece seni özlüyorum ve hüznümlüyüm diyebilmektir.

“Peki aşk gerçek mi? ”

-Hangi aşk gerçek mi?

Elleri çenesinden ta gözaltlarına kadar gelmişti. Elini yüzünden çekti. Yanağı uyuşmuştu. Askılığa bile bakmadan kendi kendine "Ne kadar saçmaydı" dedi. Eline silgiyi aldı ve yazdığı dörtlüğü sildi. Tekrar kâğıda baktı.

Özür dilerim sevdiğim,

Özür dilerim şiir,

Özür dilerim aşk,

ve papatya yaprakları.

Rahatsız ettim hepinizi.

Temel temellendirilmemiş temelsiz bir temel oluşturmak için temelsiz temellere dolu temel iletişimlerin olduğu temellerle dayamak için Temelloğlu Temel amcası Temelle danışmak için temelleri temellendirilmiş temel yapıları geçip temelleri temellendirilmemiş temelsiz bir temel insanla dolu Temel Temel insanlar köyü'ne gitmiş. Temel Temelloğlu Temel amcasına temellendirilmemiş temelsiz bir temel oluşturmak istediğini temellere dayandırarak temelsiz halini temellendirmiş gibi temel ifadelerle temel temel ondan Temel, amcasına temellendirilmemiş temelsiz yapısının temellendirilmemiş temelsiz bir yapı olduğuna inandırılmış.

Çizim: Rümeyza ARSLAN
Metin: Şura KOÇ

Hocam bahçeye
Gılabilir miyiz?

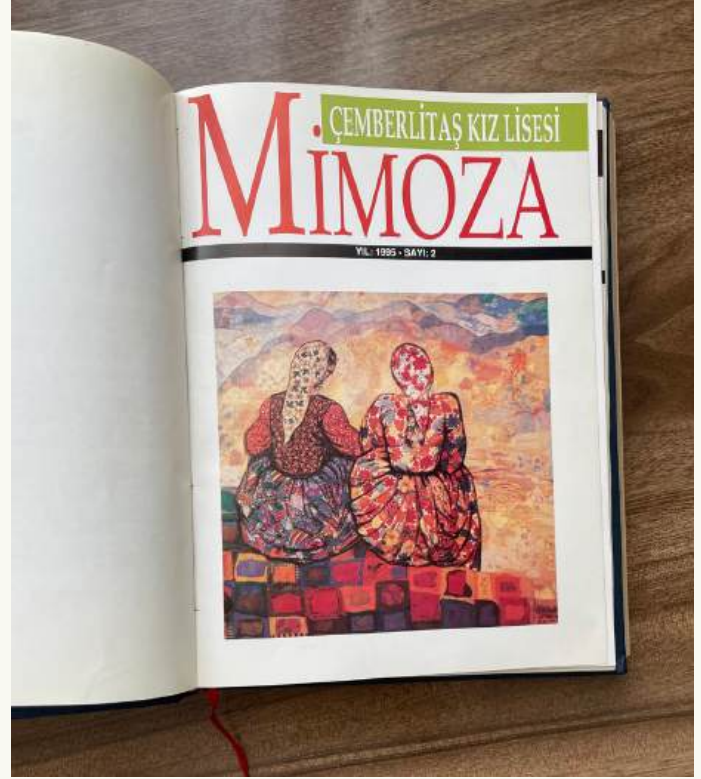
MİMOZA'DAN ÇAL SOKAĞI'NA

Emine Edibe BENEKÇİ
(Çemberlitaş Anadolu Lisesi Kimya Öğretmeni)

En güzel sonbaharda süslenirdi. Bir sarmaşık cennetine dönen okul duvarları, ruh halim nasıl olursa olsun beni daha masalsı ve dünya gerçeğinden uzak bir yere taşırdı. Bahçeye adımımı ilk attığımda 12 yaşındaydım. İlkokul bitmiş kocaman bir kız olmuştum. O zaman gerçekten büyüdüğümü sanıyordum. Halbuki kocaman bir binada liseli ablaların fazlaca gözüne batmadan sınıfını bulmaya çalışan ürkek bir kız çocuğuydum sadece. Günler ve yıllar birbirini kovaladı, bazı dostluklar ve kitaplar sayesinde kendini keşfetmeye çalışan bir çocuk olarak ortaokuldan mezun oldum.

Lise başladığında okul değişim geçirmişti, hâlâ sadece kız öğrencileri kabul ediyordu fakat ortaokul kısmı kapatılmış ve lise kısmı “süper lise” statüsüne alınmıştı. Artık bir hazırlık öğrencisiydim. Hazırlık sınıfı etrafıma sardığım kabuğu kırma senem oldu diyebilirim. Küçüklüğümden beri kendimi yazarak ifade edebilen biri olarak edebiyat dersleri benim adeta can simidim oldu. Yazdığımız kompozisyonlar sınıfta bazı kişilerin edebiyata özellikle eğilimi olduğunu göstermeye başlamıştı. Birbirimizi tanıdıkça farklılıklarımız, benzerliklerimiz, müzik zevklerimiz, yaşam tarzımız, sevdiklerimiz, sevmediklerimiz rengarenk bir yelpaze oluşturuyordu. En yakın arkadaşım bir Metallica hayranıydı, bense o yaşıma rağmen Dede Efendi dinliyordum. Fakat Guns ‘n Roses’ı ikimiz de seviyorduk. Ayrıca Kurt Cobain öldüğünde neredeyse tüm sınıf ağlamıştık. Devremizde toplam üç sınıf vardı. Herkesin birbirini az çok tanıdığı 40’ar kişiden toplam 120 kişiydik. Bu devrenin her birine beraber geçirdiğimiz dört yıl boyunca kazandığım birçok deneyim için borçlu olduğumu şimdi daha iyi anlıyorum.

Mimoza dergisinin macerası, devredeki edebiyatsever öğrencilerin birbirini bulmasıyla başladı. O dönemki edebiyat öğretmenimiz Tahsin Serdar’ın güçlü desteğiyle her birimiz içimizde çıkmaya hazır duyguları sözcüklere dökmeye hazır hale geldik.

Ben şiir yazıyordum, fakat dergide ne yazılıp çizilecekse hepsine el atıyor, yeni alanlar keşfediyorduk. Mimoza’nın kapak görsellerinden biri Gülhane’ye inen Soğuk Çeşme Sokağı’nda bir resim galerisi olan İlhami Atalay’ın eserlerinden biriydi mesela. Dergi çıktıktan yıllar sonra bile kapanana kadar orayı sevdiğim yerlerden biri bellemişim. Başka bir gün dergi röportajı için, 1940’lardan 70’lere kadar Türk edebiyatının en önemli çevirmen ve eleştirmenlerinden biri sayılan Vedat Günyol’un evine gitmiştik. Vedat Bey’in evinde, vefatından önce sıkı dost oldukları Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun kendisine hediye ettiği imzalı tablolarını görme şansım olmuştu. Daha çocuk sayılacak yaşta bir profesyoneli dinlemek ve edebiyat atmosferinin her köşesinde hissedildiği bir evde olmak bana yeni mısraların ilhamını veriyordu ve kendimi böyle günlerde esrik bir coşku içinde hissediyordum.

1996 yılında ÇKL'den (Çemberlitaş Kız Lisesi) mezun olurken, arkamızda beş Mimoza sayısı bırakmıştık. Sonradan öğrendiğime göre bizim devreden sonra da uzunca süre çıkmaya devam etmiş dergi. Daha sonraki öğretmenlik yıllarımda, alt dönemlerden ve Mimoza'yı devam ettiren gruptan bir başka meslektaşımınla aynı okulda çalıştım mesela. İnşasını başlattığımız sığınak, yeni konuklarıyla yoluna devam etmişti. Şimdi ise farklı bir ad (ÇAL SOKAĞI) ama kesinlikle aynı ruhla devam ettiğine şahit olmak benim için çok fazla anlam taşıyor.

Çok sevdiğim bir filmde İngiliz şair T.S. Eliot ile karşılaşan film kahramanı ona şöyle der: "Sizin şiirleriniz benim battaniyem olmuştur." Pek de iyi hissetmediğiniz kırılğan bir anda sevdiğiniz battaniyeyi size ait bir yuvada üzerinize çekmek gibidir bazen edebiyat. Bazen de yeterince güç kazandığınıza inanmanızı sağlayıp tekrar sokaklara çıkmanızı sağlayan şey. Dilin sınırlarını aşmak isteyen bir güdüyle yazmak, yazmak... Böyle bir tutkuyla yazılan güçlü metinlerle tanış olmak, hayattaki birçok şeyle başa çıkma yetimi geliştirdi diyebilirim.

Bu yolda yardımcım ve yoldaşım çoktu.

Yazılarımı takdir edip beni çocuk yaşında cesaretlendiren ve Orhan Pamuk'un Cevdet Bey ve Oğulları romanını hediye ederek kendimi özel hissetmemi sağlayan Elmas Akyol hocama,

Abdülhak Hamit Tarhan'ın okuyunca pek bir şey anlamadığımız Makber'inin gazel formunu dinleterek şiirin musikisinin içimi titretmesini , Al Gözüm Seyreyle Salih'i okutarak Çukurova'ya ve Yaşar Kemal'e hayran olmamızı, özgür düşünce ve yaratıcılıktan korkmamamızı salık vererek kendime güvenmemi sağlayan Ünsal Yıldırım hocama,

Fiziğin en hayranlık verici taraflarını gösterip öğreterek bilime hayran olmam ve bir fen bilimci olmayı seçmemde büyük emeği olan Emine Erkin hocama,

Mimoza'nın tüm aşamalarında yanımızda olan, bize desteğini hiç unutamayacağımız Tahsin Serdar hocama,

Ve Mimoza yayın kurulunun hep aynı yaşta hatırlayacağım umutlu ve cesur kızlarına...

Her şey için teşekkürler.

(Edebiyat Öğretmeni Tahsin Serdar ve Mimoza Dergisi Yayın Kurulu)

İmparatorun Karısı

Ada Baran ALAN

Hikayemizin kahramanı Andre, 1775 yılında Fransa'nın ücra bir kasabasında doğmuş, küçüklüğünde yaşlılarına göre saf, nerede ne demesi gerektiğini bilmeyen ve oldukça unutkan olan ancak okumaya karşı olan ilgisi sayesinde Paris'te bir kimya profesörünün yanına asistan olarak girmeyi başarmış ve 12 yıldır bu makamın ötesine geçemese de çevresindeki insanlar tarafından sevilen bir adamdı. Çenesi kızıla çalan kahverengi sakallarıyla kapanmış, aynı renkteki kıvrık saçlarıysa alnının ortalarına kadar uzanmaktaydı. Çimen yeşili gözleri genelde ölü bir balık gibi baksa da neşeli sayılan biriydi. Kısa denilebilecek bir boydaydı ama bunu dert etmezdi. Laboratuvara her zaman beyaz gömleği üzerine mavi kabanı ve sanki kendisini boğmak istermişçesine sıkıca bağladığı beyaz atkıyla giderdi. Paris'te kaldığı süre boyunca komşularından birinin kızından hoşlanmış ve geçen yılın sonunda evlenmişti.

Kütüphanede araştırma yapmak konusunda kendini ustaca geliştirmiş olsa da çocukluğundan kalan bazı alışkanlıkları profesörünü bazen çileden çıkarıyordu. Bunlara bir örnek vermek gerekirse profesörün kalem büyüklüğündeki bir potasyum parçasıyla deney yaparken Andre'nin masaya yaklaşmak için sandalyesini itmek yerine masayı kendisine çekmeye çalışıp potasyumun üzerine su dökmesi sonucu yaşanan ufak patlama, durumu yeterince açıklar. Profesör bu olay sonucu çıldırmış olsa da Andre'nin çocuksu özrü ve pişmanlığına dayanamamış, masaları zemine sabitlemek gibi bir çözüm bulmuştu.

Uzun çalışma ve deneyler sonucunda profesör bilim enstitüsünde bir konferans yapmaya hak kazanmış, uzun yıllardan beri asistanlığını yapan Andre için de ön sıralardan bir yer ayırtacağına sözünü vermişti. Bunu duyan Andre'nin ağzı kulaklarındaydı. O gün eve giderken kafasında hep konferansı hayal ediyordu. Önce biri gelip profesörü takdim ediyor, sonra

profesör yavaş adımlarla, sahneye alkışlanarak çıkıyor. Beraber yaptıkları çalışmaları ve sonuçları bilgece, hatasız bir hitabetle, uzun uzun anlatıyor. Konuşmanın sonunda yine alkışlanıyor ve konuşma yaptığı yerden indiğinde diğer bilim insanlarının sorularını cevaplamaya başlıyor. Ve Andre her zaman profesörünün yanı başında duruyor. Ona çalışmalarındaki küçük detayları hatırlatarak cevaplarında yardımcı oluyordu. Bunları hayal ederken istemsizce kafasını ileri geri sallamasının sonucu olarak insanların ona deli gözüyle baktığının farkında değildi. Eve girdiği gibi eşine iyi haberi verdi ve nasıl hazırlanacağını ve nelere ihtiyacı olduğunu anlatmaya başladı. Öncelikle laboratuvarında tuttuğu kayıtları düzenlemesi gerekiyordu. Evin odalarından birini sadece bu kayıtları saklamak için kullanıyordu. Bu kayıtlardaki detayları ve önemli noktaları tek tek aklına kazınması gerektiğini düşündü. Konferansa üç hafta gibi bir süre vardı. Bu sürede kendisine yeni birkaç parça kıyafet diktirmeliydi. Mutlaka tıraş olup saçını başını düzeltmeliydi. Önce terziden kıyafetini sipariş vermeye ve iki hafta kayıtları çalışıp, bir

haftada ezber ve prova yapmaya karar verdi. Ayrıca bu son haftadan önceki iki pazar, kilisede ayine katılması gerektiğini düşündü. Konferanstan bir gün önce de tıraş olmalı ve enstitünün yolunu ezberlemeliydi. Düşündüklerini bir derecede yapmayı başardı. Terziye yeni bir kıyafet diktirmenin çok masraflı olduğunu fark etti ve sadece her zamanki laboratuvar kıyafetlerini tamir ettirmekle yetindi. Ama iki hafta boyunca kendisini kayıtlarıyla odaya kapatmış ve uykusu gelene kadar okumuştur. Ancak son hafta ezber ve provayla uğraşırken kendisi fark etmese de okuduklarının çok azı aklında kalmıştı. Tabii Andre unuttuğu noktaları, belki de unuttuğunun bile farkında olmadığından, önemsemiyor ve kendinden emin bir şekilde, kendi Fransız aksanını fark ettirmemeye çalışarak ayna karşısında konuşuyordu. Pazarları kendisine söz verdiği gibi kiliseye gitmiş ve burada mucize eseri hiçbir kaza yaşamamıştı. Planladığı gibi konferanstan bir gün önce tıraş olmuş, saçını ve sakalını taramıştı. Ardından enstitünün yolunu öğrenmek üzere yola çıktı. Evinden itibaren yolu unutmamak için teker teker her dönüşü ve ne kadar düz yürüdüğünü tekrar ediyordu.

Evden çıktın, sola dön ve yürümeye başla...

“Evden çıktın, sola dön ve yürümeye başla. 60 adım at, sola dön, 163 adım at, hafif sağa kıvrılan yola gir, su kanalı boyunca ilerle, hafifçe sağa dön. Üç yol göreceksin, soldan ikinciye gir, dümdüz yürürsen yürüyüş parkına ulaşacaksın. Birinci değil, ikinci sola dönüşten gir. Yolu takip et ve nehrin üzerindeki köprüden geç. Yeniden sola dön ve tamam.”

Enstitüden dönerken de bütün adımları kendi kendine tekrarladı ve unutmamak için kağıda yazdı. Her şeyi kusursuz planladığını düşündüğünden içi rahat bir şekilde erkenden yattı. Heyecandan uyuyamadığını düşünebilirsiniz ama kafası yastığa değdiği anda, geçen üç hafta doğru düzgün uyuyamadığından, uyuyakaldı. Erken yatmak Andre'ye fayda sağlamamıştı. Konferansa bir saat kala ancak uyanabilmişti. Hızlıca ağzına bir ekmek attı ve giyinmeye başladı. Acelesi yüzünden kıyafetleri giymeye mi çalışıyor yoksa onlarla dans mı ediyor belli değildi. Pantolonunu çok sertçe çektiği için dikişlerinden ses gelmişti ama

Andre'nin bir yeri yırtıldı mı diye bakmaya bile zamanı yoktu. Yemek masasının üzerine bıraktığı kağıdı ve laboratuvar kayıtlarını alıp koşarak evden çıktı. Kağıda bakarak yolu bulmaya çalışıyordu.

“Evden çık, sağa dön, hafifçe sağa kıvrılan yolu nehre kadar takip et. Sola dönüp nehrin üzerindeki köprüyü geç. Üç kilometre boyunca yolu takip edip sağa dön.”

Andre yürüdükçe bu yolun kendisine farklı bir yerden tanıdık geldiğini düşünmeye başlamıştı. Yazan talimatları sonuna kadar yerine getirdikten sonra bu kağıdın aslında evden laboratuvara giden yolu yazdığı kağıt olduğunu fark etti. İnemeli sesler çıkararak ve korkuyla etrafında dönüyordu. Gözlerinden yaşlar geldiğini hissetti ve eve, asıl kağıdı almak için koşmaya başladı. Koşarken sayısız insana çarpmış ve hepsine dönüp özür dilemek zorunda kalmıştı. Zaten ucu ucuna yetişebileceği konferansa yanlış kağıdı aldığı için bir buçuk saat geç kalmıştı.

Enstitüye vardığında beklediğinden daha büyük bir kalabalık vardı. Ayrıca bilmediği bir nedenden dolayı her yerde askerler nöbet tutuyordu. Bu tabii ki girmek istediğinde Andre için sorun yarattı. Askerler zamanında gelmediği için konferansa giremeyeceğini söylediler. Cümleler, yorgunluk ve üzüntüden Andre'nin boğazına düğümleniyordu. Yanakları kızarmış ve özenle taradığı saçları dağılmıştı. Kayıtların sırası ise sürekli düşürüp yeniden toplamak zorunda kaldığı için karışmıştı. Tam umudunu kaybetmişti ki başka bir profesörün asistanı Andre'yi tanıdı ve durumu askerlere anlatıp içeri girmesini sağladı. Andre bu asistan arkadaşına minnetle sarılırken neredeyse yere yığılacaktı.

“Belki bir tanesini kalkmaya ikna edebilirim.”

İçeri girdiğinde profesörün kendisi için ayırttığı yeri bulmak için en ön sıraya yürüdü. Ne yazık ki en öndeki koltukların tamamı doluydu. “Belki bir tanesini kalkmaya ikna edebilirim.” diye düşünerek oturanları incelemeye başladı. Oturan adamların her biri kendisinden bir boy büyük ve sert mizaçlı duruyorlardı. Sıranın tam ortasına geldiğindeyse saçları seyrekleşmiş, konferansı merakla dinleyen ve en önemlisi kendisinden bile kısa birini gördü.

Andre adama yavaşça yaklaşırken adam da gözlerini yavaşça Andre'ye çevirdi.

“Affedersiniz Mösyö, burası benim yerim de rica etsem kalkar mısınız?”

Bir anda profesörün sesi kesildi. Ön sıradaki herkes izlemeyi bırakıp Andre'ye şaşkın gözlerle bakıyorlardı. Adam, kaşlarını kaldırarak Andre'ye suçlayıcı şekilde gözlerini dikti.

“Mösyö, siz benim kim olduğumu bilmiyor musunuz?”

“Mösyö, siz benim kim olduğumu bilmiyor musunuz?”

Adam yanındaki adamlardan birinden ziyaretçilerin isimlerinin yazdığı bir listeyi aldı. Parmağıyla listedeki isimlerden birini gösterdi. Andre ismi sesli şekilde okudu:

“Napoleon Bonaparte...”

Profesör sahneden atlayıp hemen Andre için af dilenmeye başladı. İmparatorun yanındaki askerler, etraflarını yavaşça çembere aldılar. Andre ise boş gözlerle etrafına ama özellikle de profesörüne bakıyordu. Ne yapması gerektiğinden emin değildi. Profesör Andre'ye dönüp diz çökmesini bağırana kadar hareket etmedi. Sonunda bilinçsizce diz çöktü. Çember giderek daralıyordu. Napoleon, elini kaldırarak askerleri durdurdu.

“Sanırım bir yanlış anlaşılma oldu. Sonuçta her gün imparatoru görmüyorsunuz.”

Napoleon'nun sakin yaklaşımı Andre'ye fazla güven vermişti.

“Evet majesteleri, haklısınız. Hele boyunuzu görünce hiç aklımın ucundan geçmedi imparator olduğunuz.” Bu cümle ortamı iyice germişti. Profesör artık iyice bayılacak gibiydi. İmparatorun nazik tavrı yavaşça ölümlük arkasında eşi onu sakinleştirmeye çalışıyordu. Napoleon kafasını kaşıyıp biraz kenara çekildi.

“Beni tanıyamadıysanız bile imparatoriçeyi

kesinlikle tanımışsınızdır, değil mi?”

Andre bu sorunun onun tek şansı olduğunu anlamıştı.

“Evet, tabii ki İmparatoriçe Marie Josephe Rize (Rosa demesi gerekiyordu.) Tascher de La Pagerie'yi tanıdım.”

Profesör artık kendini yere bıraktı. Askerlerden yüksek homurdanma sesleri geliyordu. Andre hatasını telafi etmek için yeniden söze girdi.

“Özür dilerim Madam Marie Josephe Rize Taş Nerede Lan Pagerie. İsminizi yanlış telaffuz ettim.”

Napoleon'un alnından terler akıyor ve askerler artık bağıra bağıra Andre'yi linç ediyordu. Andre'nin eli iyice ayağına dolaştı. Diz çökmeyi bıraktı ve kalkıp konuşmaya devam etti.

“Aaa yine olmadı. Acaba adınız Josephe Rize Taş Nerede Lan Putain (Putain Fransızca fahişe demek.) miydi?”

Cümlesini bitirdiği anda sabah aceleyle giyinirken yırttığı pantolonu aniden düştü. İmparatoriçe iğrenerek karşısındaki yarı çıplak adama bakıyordu. İmparator ise gözlerini elleriyle kapatmıştı. Askerler zavallı Andre'yi tutup dışarı attılar. Profesör ise sinir ve üzüntüden bayılmıştı.

Andre kafasını öne eğip evin yolunu tuttu. İkide bir düşen pantolonu yarım saatlik yolu ikiye katlamıştı. Sonunda kapıdan içeri girdiğinde eşi dehşet içinde ne olduğunu sordu.

“Marie Josephe Rose Tascher de La Pagerie diyemedim (Bu kez doğru söyledi.)”

ALBÜM KÖŞESİ

Rümeysa ARSLAN

OK Go - Hungry Ghosts

“Hungry Ghosts”, Amerikalı rock grubu OK Go’nun 14 Ekim 2014’te yayınlanan dördüncü stüdyo albümüdür. Albüm, akılda kalıcı melodiler, iyimser ritimler ve eğlenceli sözler içeren grubun benzersiz pop-rock markasını sergiliyor. Albüm, olumlu eleştiriler aldı ve birçoğu grubun yaratıcılığını ve enerjisini övdü. Albümün öne çıkan özelliklerinden biri, grubun el zilleri, oyuncak piyanolar ve eski video oyunlarından örnekler dahil olmak üzere alışılmadık enstrümanlar ve sesler kullanmasıdır. Albümün baş single’ı “The Writing’s On The Wall”, grubun en ikonik eserlerinden biri haline gelen karmaşık bir müzik videosunu içeriyor. Video, grubun akıllı görsel efektler ve koreografiden oluşan imza karışımını sergiliyor. Albümdeki diğer öne çıkan parçalar arasında, drone kamerayla çekilmiş çarpıcı bir müzik videosunun yer aldığı “I Won’t Let You Down” ve akılda kalıcı bir gitar riffi ve kaliteli bir koronun yer aldığı “Obsession” yer alıyor.

Genel olarak “Hungry Ghosts”, OK Go’nun pop-rock’a benzersiz yaklaşımını sergileyen eğlenceli ve iyimser bir albüm. Grubun şakacı sözleri ve yaratıcı enstrüman ve ses kullanımı, canlı bir dinleme deneyimi sağlıyor. Tarz veya stil açısından çığır açıcı olmasa da “Hungry Ghosts”, OK Go’nun diskografisine sağlam bir katkı ve hareketli ve akılda kalıcı melodiler arayan herkes için harika bir albüm.

13 Songs - Fugazi

“13 Songs”, Amerikalı post-hardcore grubu Fugazi’nin 1 Eylül 1989’da çıkardığı bir derleme albümüdür. Albüm, grubun ilk iki EP’si olan “Fugazi” ve “Margin Walker”dan oluşur ve grubun erken dönem punk, hardcore ve post-punk öğelerini birleştiren soundunu sergiler. Albüm, hem müzik eleştirmenleri hem dinleyiciler tarafından çıktığı ilk andan bu yana beğenilmeye devam ediliyor ve post-hardcore türünde bir klasik olması da bunu doğruluyor. Grubun farklı türleri benzersiz bir seste harmanlama becerisi ve politik içerikli sözleriyle albümü öne çıkarıyor. Albümün en etkileyici yönlerinden biri, şarkıların birlikte akıp uyumlu bir dinleme deneyimi yaratması. Her parça, grubun teknik hünerini sergileyen, karmaşık gitar çalışması ve yoğun davul çalma ile sıkı bir şekilde işlenmiş. Sözler, genellikle adaletsizlik ve eşitsizliği dile getiren sosyal ve politik meseleleri ele alıyor. “Waiting Room” ve “Margin Walker” gibi şarkılar, ham enerjileri ve meydan okuyan sözleriyle punk ve hardcore sahnelerin marşı haline geldi. Genel olarak, “13 Songs” punk, post-punk ve hardcore hayranları için mutlaka dinlenmesi gereken bir eser. Güçlü müziği ve sosyal açıdan bilinçli sözleriyle bugün hala kulağa taze ve alakalı gelen klasik bir albüm. Fugazi’nin ideallerine olan bağlılığı ve müziğe olan tavizsiz yaklaşımı, bu albümü diskografilerinde ve post-hardcore tarihinde göze çarpan bir yer haline getiriyor.

Blurryface - Twenty One Pilots

Albüm toplam 14 parça içeriyor ve ikilinin benzersiz alternatif rock, hip-hop ve elektronika harmanını gösteriyor. Albüm, duygusal sözleri, akılda kalıcılığı ve dinamik prodüksiyonuyla tanınıyor. İkilinin farklı türleri sorunsuz bir şekilde uyumlu bir seste harmanlama yeteneği, albümün göze çarpan bir özelliği. Albümün konsepti, herkesin yaşadığı güvensizlikleri ve şüpheleri temsil eden “Blurryface” karakteri etrafında toplanıyor. Sözler, kaygı, depresyon ve kendinden şüphe duyma gibi temaları ele alarak albümü geniş bir izleyici kitlesiyle ilişkilendirilebilir kılıyor. Genel olarak, “Blurryface” alternatif müzik hayranları ve düşünceli ve duygu yüklü sözlerden hoşlanan herkes için şiddetle tavsiye edilen bir albüm. Bu, Twenty One Pilots’un benzersiz sesinin ve zor konuları dürüstlük ve savunmasızlıkla ele alma becerisinin harika bir vitrini.

Hest - Kakkamaddafakka

“Hest”, Norveçli indie pop grubu Kakkamaddafakka’nın 16 Eylül 2016’da yayınlanan üçüncü stüdyo albümüdür. Albüm, grubun kendine özgü indie pop, rock ve dans müziği karışımını içeriyor. Albüm, grubun akılda kalıcılığını ve enerjik sesini öven eleştirmenlerden olumlu eleştiriler aldı. Albümün göze çarpan özelliklerinden biri, grubun dans edilebilir, iyimser bir hava yaratmak için elektronik vuruşları ve sentezleri kullanma şeklidir. Bir başka öne çıkan parça ise dinleyicileri kesinlikle dans ettirecek etkileyici bir ritme sahip “Restless”. Şarkının canlandırıcı sözleri ve akılda kalıcı melodisi, onu albümün öne çıkan parçalarından biri haline getiriyor. Genel olarak “Hest”, Kakkamaddafakka’nın indie pop’a benzersiz yaklaşımını sergileyen eğlenceli ve ilgi çekici bir albüm. Grubun elektronik vuruşları ve sentezleri kullanması, müziklerine modern bir hava katarken aynı zamanda eğlence ve oyuncu duygusunu da koruyor. Bağımsız pop ve dans müziği hayranları bu albümde keyif alacak çok şey bulacak.

Twitter Sayfamızın Güzelliği Halis mi?

Zehra Nur DEMİRTAŞ

 Çemberlitaş Anadolu Lisesi ✓
@Cemberlitasanadolulisesi

Milyonuncu uyarışımıza rağmen okula serbest gelen öğrencileri görünce bizim eşgal @Cemberlitasogrencileri

212 1 516

 Çemberlitaş Öğrencileri
@cemberlitasogrencileri

O yastıktan kafamı kaldırıyorum efendim. Bakıyorum güneşe. "Evet" diyorum. Bugün de "Doğmadı güneşim." Gecenin köründe yüzümü yıkıyorum. Okul sweatimi geçiriyorum. Sağlam bir kahvaltı etmek istiyorum ...ama okula geç kalıyorum. Moodumu yakalamak için iki ders de okulda uyuyorum tabii.

3 22 311

 Çetaşlı Bedeviler
@cetaslibirbedevi

Tabii siz Çemberlitaş tarafından size emanet edilen sınıflarda her bakımdan yetersiz gördüğünüz öğrencilerin akıllı tahtayı kullanmasına şiddetle karşısınız ama!
@leventhoca

122 183 11

 Çetaşlı Bedeviler
@cetaslibirbedevi

Ders programı değişmiş:

511 13 326

 Çemberlitaş Öğrencileri
@cemberlitasogrencileri

Cv doldurmak için bütün etkinliklere katılırken yanlışlıkla onur belgesi alınca gelen suçluluk...

2 21 32

i?

Çemberlitaş Anadolu Lisesi
@Cemberlitasanadolulisesi

Lise yılları akış hızı temsili:

Hazırlık 9 10 11 12

151 550 31

Çetaşlı Bedeviler
@cetaslibirbedevi

Sizce ben 2 ay önce verilen ajanda ödevini son güne bırakıp hâlâ gün bitmedi diyerek gece 4 te ajanda yazmaya başlamış mıyım?

#zeynephoca #edebiyat

314 17k 210

Çetaşlı Bedeviler
@cetaslibirbedevi

Konu işlemeye çalışırken sıra gecesi yapan arka dörtlüyü gören hocalar anlık:

213 23 75

Çetaşlı Bedeviler
@cetaslibirbedevi

Okul kıyafeti serbest olduktan sonra Çetaşlılar:

21 489 71

Çemberlitaş Anadolu Lisesi
@Cemberlitasanadolulisesi

Çabuk sınav takvimimin güzelliğine bakın!

#Guzellgunler

2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAV TAKVİMİ										
	02.01.2023	05.01.2023	04.01.2023	05.01.2023	06.01.2023	06.01.2023	05.01.2023	23.01.2023	11.01.2023	22.01.2023
	PAZARTESİ	HALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMRU	PAZARTEPE	HALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	HALI
1. SINIF	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE				MATRYEM SINAVLARI
2. SINIF	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE				MATRYEM SINAVLARI
3. SINIF	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE				MATRYEM SINAVLARI
4. SINIF	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE				MATRYEM SINAVLARI
5. SINIF	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE	MATRYEM	İNGİLİZCE				MATRYEM SINAVLARI

150 15k 100

NE KADAR Z KUŞAĞISIN?

1. Hepimizin en az bir sosyal medya hesabı vardır, peki fake hesabın var mı?

- Sosyal medya kullanmıyorum. (0 Puan)
- Sadece şahsi hesabım var. (10 Puan)
- Priv hesabım var arkadaşlarımı alıyorum. (20 Puan)
- Ohoo, şifrelerini unutup unutup yenisini açıyorum. (30 Puan)

2. Son yıllarda popüler olan müziklere ne kadar hâkimsin?

- Türk sanat müziği dururken... (0 Puan)
- 2000'ler Pop'u bırakmadım. (10 Puan)
- Arkadaşlarımla dinliyorum arada, kulak aşinalığı. (20 Puan)
- Son üç yılın tüm popüler şarkıları ezberimde. (30 Puan)

3. Aşağıdakiler arasından favori popüler moda unsurunuz nelerdir?

- Apartman dolgu topuk, ispanyol paça yüksek bel pantolon, geniş yakalı gömlek. (0 Puan)
- Bilekli converse, renkli çorap. (10 Puan)
- Kalın tabanlı spor ayakkabılar, yırtık kotlar. (20 Puan)
- Üstüme beş beden büyük pantolonlar, babamın tişörtleri. (30 Puan)

4. Telefonlarla ilk deneyimin nasıldı?

- Kızaklı telefonu açıp kapatmak en büyük hobimdi. (0 Puan)
- Dedemin tuşlu telefonundan yılan oyunu oynuyordum. (10 Puan)
- Yarı dokunmatik telefona şarkı indirirdim. (20 Puan)
- On yaşımdan beri ekran kaydırıyorum. (30 Puan)

5. En sık kullandığım iletişim yöntemi nedir?

- Telefon samimiyetsiz geliyor, yüz yüze görüşmek en iyisi. (0 Puan)
- Telefonla uzun görüşmeler yaparak sevdiğilerimle hasret gideririm. (10 Puan)
- Kişisel numaramdan mesajlaşırım. (20 Puan)
- Sosyal medyadan birbirimize video atarız. (30 Puan)

6. Önünüze en sık çıkan dert nedir?

- İnsanlarla konuşmak beni çok geriyor. (0 Puan)
- Kitaplar çok pahalı. (10 Puan)
- Telefonum eski şarjı çok çabuk bitiyor ya. (20 Puan)
- İzlediğim dizinin yeni sezonunu iptal etmişler... (30 Puan)

7. Sekiz parçalı teybin ne demek olduğunu biliyor musun?

- Yurt dışından bize de getirmişti akrabalar. (0 Puan)
- Bir yerden duymuştum. (10 Puan)
- Ben premium hesap kullanıyorum. (20 Puan)
- “Radyo dinliyor olabilirdin, kaset çalışıyor olabilirdin, plak çalışıyor olabilirdin ya da sekiz parçalı teybin dinliyor olabilirdin. Eğer sekiz parçalı teybin neye benzediğini biliyor olsaydın.” (30 Puan)

8. Nostalji deyince aklına ne geliyor?

- TRT'deki opera programlarını ne izlerdik ama... (0 Puan)
- Jetgiller favori çizgi filmimdi. (10 Puan)
- Solo test yeterince nostaljik. (20 Puan)
- Pepe ve dedesi. (30 Puan)

9. Mahalledeki arkadaşlarınla favori oyununuz neydi?

- Oyuncak yoktu o zamanlar lastik, beş taş oynardık. (0 Puan)
- Taso yarışı. (10 Puan)
- Yerden yüksek, istop, saklambaç? (20 Puan)
- Mahalleden arkadaşım yok ki bizim ev cadde üstü. (30 Puan)

10. Ebeveynlerinizle en sık yaptığınız aktivite neydi/nedir?

- Akraba ziyareti yapmak. (0 Puan)
- Dvd izlemek. (10 Puan)
- Hafta içi çalışıyorlar, hafta sonları orada burada geziyoruz. (20 Puan)
- Odamdan pek çıkmıyorum ben akşam yemeklerinde buluşuyoruz. (30 Puan)

0-75 puan

Sen kesinlikle yanlış jenerasyonun çocuğusun. Zamanın aksine naftalin kokulu zevklerin var. Yanlış anlama, sana yaşlı demek istemeyiz ama nostaljiyi oldukça seviyorsun gibi duruyor.

75-150 Puan

Tam olarak z kuşağı alışkanlıkların yok ama ucundan yakalamış gibisin. Unutma bu bir yarış değil, alışkanlıkların seni özel kılar

150-225 Puan

Ha gayret! Biraz daha zorlasan tam z kuşağı olacaktın.

225-300 Puan

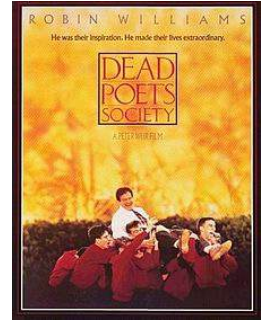
Sen tam bir z kuşağısın. Kimi büyüklerin çok eleştirdiği, kimininse geleceğin umudu olarak gördüğü bu nesle tam anlamıyla adapte olmuşsun.

Hazırlayan: Rabia ENGİN

Aşk ve Gurur: Gurur aşkın önüne geçebilir mi? Veya nefret ettiğin kişiye zamanla aşık olabilir misin? Bu sorulara yanıt veren “Aşk ve Gurur” gururunu hayatının ön planına koyan Bay Darcy ile beş çocuklu Bennet ailesinin kızı Elizabeth arasında geçen ilişkiyi konu alıyor ve ilişkideki kişiler arasındaki ekonomik farklılıkların getirdiği zorlukları gösteriyor. Ayrıca filmde hayattaki tek amacı kızlarını evlendirmek olan Bayan Bennet ile kızlarının fikirlerine göre hareket eden Bay Bennet’in fikirleri arasındaki çelişkiyi de görüyoruz. Eğer dönem filmlerini seviyorsanız “Aşk ve Gurur”u izlemeniz gereken filmlerin arasına koymalısınız. “Gurur ve kibir farklı şeyler ama sık sık aynı anlamda kullanılıyorlar. İnsan kibirli olmadan gururlu olabilir. Gurur daha çok kendimizle ilgili görüşümüze bağlıdır, kibir ise bizim hakkımızda başkalarına ne düşündürmek istediğimize.”

Ölü Ozanlar Derneği: “Ölü Ozanlar Derneği” bize gerçek arkadaşlığın değerini anlatıyor. Hikaye, babasının isteği üzerine bir okula yazılan Todd’un orada edindiği arkadaşlarıyla birlikte edebiyat öğretmenleri John Keating’in bir yazısını bulmasıyla başlıyor. Filmin genelinde John Keating sınıfındaki öğrencilerine yaratıcı fikirler bulmak için özgür olmaları ve hayal kurmaları gerektiğini anlatmaya çalışıyor. Fakat okulları çok katı ve dinî geleneklere göre eğitim veren bir okul olduğu için edebiyat öğretmenleri ve okul idaresi arasında çıkan kavgaları görüyoruz. Baskıcı ve katı bir babası olan Todd ise bu okulda özgür olmak istiyor ve babasının psikolojik baskılarına rağmen hayalini gerçekleştirmeye çalışıyor. Film akıcı bir olay örgüsü ve önemli mesajlar içeriyor. O yüzden izlemenizi tavsiye ederim. “İnsanlar sadece hayalleri peşinde özgür olur. Her zaman böyleydi, her zaman böyle olacak.”

Corpse Bride: “Ölü Gelin” yıllar önce ölen ama sonra Victor sayesinde yeniden uyanan Emily’nin Victor’a olan aşkını anlatıyor. Fakat aynı zamanda Victor nişanlı olduğu için Emily’nin yaşadığı çaresizliği de görüyoruz. Victor gerçek gelin olan Victoria’yla evlendikten sonra ormanda gezerken yüzüğünü bir ağaç dalına takar. Sonra Emily uyanır ve Victor’u Ölüler Diyarı’na götürerek onunla evlendirilir. Bu film bir Tim Burton filmi olduğu için karakterleri animasyon karakterlerinden oluşuyor. Bu bir animasyon filmi olmasına rağmen herhangi bir yaş aralığına hitap etmiyor. Eğer Tim Burton filmlerini seviyorsanız izlemenizi tavsiye ederim. “Ben bir gelindim. Hayallerim benden alındı. Şimdi ise ben başkasının hayallerini çalıyorum... Seni seviyorum Victor. Ama bana ait değilsin.”

Little Women: “Little Women” bize kardeşlik ilişkilerini ve Jo’nun yaşadığı zorlukları anlatıyor. Ablası Jo ile Laurie arasında seçim yapmak zorunda kalan Amy, Laurie’yi seçerek onunla evleniyor. Ama Jo ve Laurie eskiden birbirlerini sevdikleri için Jo, Amy ile eskisi gibi yakın olamıyor. Filmin hikayesi de bu konu üzerine kurulu diyebiliriz. Dört kızı olan Bayan March, eşi asker olduğu için kızlarıyla hep tek ilgilenmek zorunda kalıyor. Ama maddi durumları iyi olmadığı için aynı anda işe de gitmek zorunda kalıyor. Biz bu filmde “Aşk Ve Gurur” da olduğu gibi yine ekonomik farklılıkların getirdiği ayrıcalıkları görebiliyoruz. Filmin durgun bir konusu var. Ama yine de izlemenizi tavsiye ederim. “Sürekli yeni sayfalar açıyorum ve onları mahvediyorum, tıpkı yazı defterlerimi mahvettiğim gibi; öyle çok başlangıç yapıyorum ki hiçbirinin sonu gelmiyor.”

Before Sunrise: “Before Sunrise” tesadüfen tanışmış iki insanın yaşadığı ilişkiyi anlatıyor. İki insanın kavgatması üzerine yerini değiştirip Celine’in yanına geçen Jesse, Celine’e bir sonraki durakta inip bilmedikleri bir şehri gezmeyi teklif ediyor. Celine’nin teklifi kabul etmesi üzerine başlayan hikâye de onların bir gün boyunca yaşadığı anıları anlatıyor. Bu film serisinde üç adet film bulunuyor: “Before The Sunrise”, “Before The Midnight” ve “Before The Sunset”. Her film önceki filmin devamı olduğu için üç filmin de izlenmesi gerekiyor ama ben en güzel filmin “Before The Sunrise” olduğunu düşünüyorum. Bu film bize hiçbir zaman ümidi kesmememiz gerektiğini çünkü gerçekleşmesini beklemediğimiz olayların bile her an gerçekleşebileceğini gösteriyor. Filmin durgun bir konusu olmasına rağmen akıcı. Ayrıca Celine’nin yaptığı konuşmaların içinde birçok mesaj barınıyor. O yüzden izlemenizi tavsiye ederim. “Birinin senden ayrılmasının en kötü yanı nedir biliyor musun? Ayrıldığın kişileri ne kadar az düşündüğünü hatırlaman ve onların seni ne kadar az düşündüklerini fark etmen. Biliyorsun, onların acı içinde olduklarını düşünmek istersin ama onlar ‘Hey, gittiğin için memnunum!’ der gibidirler.”

*Ne içindeyim zamanın,
Ne de büsbütün dışında;
Yekpâre, geniş bir ânın
Parçalanmaz akışında.*

Ahmet Hamdi TANPINAR